

*Referat af høring om regulering af det
AF DET DEMERSALE FISKERI
v/ Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
fredag den 23. september 2005, kl. 9.30-12.00*

Formanden (Chr. H. Hansen):

Jeg skal byde velkommen til denne høring, og baggrunden for, at vi er her i dag, er jo en rapport fra arbejdsgruppen om ny regulering af det demersale fiskeri, som Fødevareministeriet snarest vil indlede drøftelser med Folketingets partier om. Her kan jeg også godt sige, at de drøftelser er i gang.

Der har jo været sådan en række spørgsmål og uopklarede ting, som man i Fødevareudvalget gerne ville have lidt mere styr på, og derfor har vi valgt at tage denne høring i dag.

Jeg skal byde velkommen til tilhørere, oplægsholdere, medlemmer af Fødevareudvalget, og jeg laver lige en kort præsentation nu:

Første oplægsholder er fødevareminister Hans Chr. Schmidt, anden oplægsholder Flemming Kristensen, Danmarks Fiskeriforening, tredje oplægsholder Peter Sand Mortensen, 3F, fjerde oplægsholder Birger Rasmussen, Sammenslutningen af Danske Fiskeriforeninger, femte oplægsholder Christian Olesen, Danmarks Pelagiske Producent Organisation, sjette oplægsholder Knud Andersen, Foreningen for Levende Hav, syvende oplægsholder professor Thomas Højrup og ottende oplægsholder Peder Andersen, Det Økonomiske Råd.

Fra de politiske partier er der følgende ordførere i panelet: Jens Kirk fra Venstre - han er ikke kommet endnu, men han er på vej - Jens Peter Vernersen fra Socialdemokratiet, Allan Niebuhr fra Det Konservative Folkeparti, Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti, Martin Lidegaard fra Det Radikale Venstre kommer også, men lidt senere, Kristian Touborg fra SF og Per Clausen fra Enhedslisten.

Så er der to, som vi kalder øvrige deltagere, det er Bjarne Laustsen fra Socialdemokratiet og Joan Erlandsen fra Venstre.

Det er således, at oplægsholderne holder deres indlæg, og så bliver der mulighed for spørgsmål, og de, der får lov at spørge i første omgang, er ordførerne. Bliver der tid, kan de, vi kalder øvrige deltagere, få lov til at stille spørgsmål, men vi er nødt til at holde tidsplanen meget skarpt, og det gør vi også her i dag, så der bliver simpelt hen ikke plads til, at vi laver udsmid på planen her. Der bliver det, vi har i nettet, og så kører vi efter det.

Når man skal sige noget, så skal man markere, sådan at vi heroppe har styr på den rigtige rækkefølge. Ca. kl. 10.50 bliver der en kort pause. Der har man så mulighed for at strække benene, eller hvad man nu vil lave i den pause.

Så skal jeg huske at sige, at alt, hvad der bliver sagt her i dag, bliver båndet, og man skal huske at tænde sin mikrofon, hver gang man siger noget. Jeg vil sige til tilhørerne, at mikrofonerne er ret skarpe, så når I siger noget derude, så sig noget pænt, for det ryger lige ind i mikrofonen, så det kommer altså også med.

Jeg håber, vi får en rigtig god høring i dag - jeg kan heller ikke forestille mig andet - og endnu en gang velkommen til alle, også velkommen til dem, der repræsenterer pressen her i dag. Det fik jeg ikke sagt fra start af.

Jeg vil nu give ordet til første oplægsholder, og det er fødevareministeren.

Fødevareministeren (Hans Chr. Schmidt):

Tak for det.

Jeg vil gerne starte med over for udvalget at kvittere for, at det har sat det her vigtige punkt på dagsordenen. Det synes jeg man fortjener ros for. Det er godt, at vi får fokuseret debatten.

Da jeg blev fødevareminister for godt et år siden, tog jeg rundt og besøgte utrolig mange fiskerihavne, fiskeriforeninger, hvor jeg både hørt om den økonomi, der var, så på de faciliteter, der var til rådighed, og fik et klart indblik i, hvordan udviklingen så ud for fiskeriet. Jeg fik også et klart indblik i, at vi var i en situation, hvor

man måtte sige, at vi havde med et erhverv at gøre, der, som jeg har beskrevet det, når jeg har udtalt mig, gispede efter vejret. Det er ikke sådan, vil jeg gerne sige, at jeg synes, at vejrtrækningen er blevet mere normal inden for det sidste år.

Det er været klart for mig, at nogle måtte gå ind med et eller andet her, ellers ville vi simpelt hen bare kunne konstatere, at det land, som før var en stolt fiskerination med fiskere, der rankede ryggen og betalte enhver, hvad de skulle, tjente de penge, der skulle til, og sørgede for, at der var liv udeomkring, ville være historie.

Så enkelt kan det siges, og jeg er selvfølgelig dybt bekymret, hvis der skulle være nogen endnu, der fortæller, at det sådan set bare lige er et spørgsmål om, at henne om hjørnet bliver alt godt igen. Det vil jeg bare advare kraftigt imod. Altså hvis man tror, at det er så enkelt, så ved jeg ikke, hvis ærinde man går, men det bliver i hvert fald ikke fiskeriets fremtid.

Det andet, jeg meget overrasket stødte på, var det store udsmid. Om det var på møderne eller bagefter, jeg blev gjort bekendt med det, skal jeg ikke komme ind på, for det er jo sådan set ligegyldigt. Jeg må sige, at rent miljømæssigt så det ulogisk ud for mig, at man havde så stort et udsmid, og jeg kan sige med det samme, at jeg ikke kan forklare det, og når jeg ikke kan forklare det, kan jeg heller ikke forsvare det.

Så det er meget enkelt for mig, at det her skal medføre en voldsom reduktion i udsmid. Gør det ikke det, så er det ikke en ordning, jeg skal kæmpe for.

Det næste, jeg må sige helt klart skal med her, er, at vi skal sikre, at den måde, vi indretter fiskeriet på, også er noget, vi på sigt kan gøre skånsomt, altså den gode tommelfingerregel, at vi fisker på de arter, der kan tåle det, og skåner dem, der ikke kan, og selvfølgelig skal der også være gennemsækelighed i hele fiskeriet.

Jeg har udleveret et stykke papir, hvor jeg har summet op på den første side, hvad forslaget sådan set går ud på, og

derfor vil jeg ikke bruge tiden på at sige noget om det. Så har jeg bag på skrevet konsekvenser af de forskellige reguleringsmetoder, og der er en stribe ting om rationssystemet, som det er i dag, og fartøjskvoteandelene, som vi kalder det andet.

Når jeg ikke vil bruge tid på det, er det, fordi vi har kort tid, og sådan skal det også være, når vi skal have en levende debat, så jeg vil koncentrere mig om noget, som jeg kalder myter.

Jeg har kunnet læse i mange aviser om den myte, der går ud på, at tildeling af fartøjskvoteandele indebærer, at fiskerne gratis får forøret store værdier. Det er den myte, jeg gerne vil tage fat i nu.

Jeg synes, at i dag vil være en skelsættende dag, hvis vi over for hinanden vil indrømme, at fisken ingen værdi har, før den er fanget, og det er vi enige om, men jeg ville føle det befriende, hvis fiskere i dag ville sige det til hinanden, som det er, at allerede for mange år siden indførte vi eneretten, og jeg bruger udtrykkeligt ordet eneretten, til de danske fiskekvoter. Lad os nu lade være med at bruge tiden på at fortælle befolkningen, at alle kan stande ud af havnen og være frie fiskere. Det findes jo ikke.

Det har overrasket mig, at folk ligesom siger, at det vil være noget nyt. Nej, det har længe været sådan. Fiskerirettighederne er allerede i det nuværende system kapitaliseret i fartøjernes værdi, kapitaliseret, altså omsat til rene penge. Knyttede fartøjskvoteandele som foreslået fremover til det enkelte fartøjs tonnage, så vil det fortsat være tilfældet. Fiskerne får derfor ikke med en ny regulering forøret store værdier ganske gratis som påstået, og derfor vil forslaget til ny regulering heller ikke som påstået i sig selv betyde, at det bliver vanskeligere for yngre fiskere at etablere sig i fremtiden, men det er et emne, vi skal tage fat på.

Det er tankevækkende, og jeg vil godt med et lille blink i øjet sige, at for sådan en amatør på fiskeområdet som jeg, der aldrig har været fisker eller kendt faget indgående, er

det da gået op, at man har delt det imellem sig for mange år siden. Så hvis det ligesom skulle hedde sig, at det skulle være fra i dag, så vil jeg sige, at så er der da nogle, der ikke har noteret sig, hvad der er sket i fiskeriet i mange år. Jeg har i det mindste opdaget, at I har delt det imellem jer, bare så vi ved, hvor vi har hinanden. Det ændrer det her forslag ikke noget ved.

Så er der en anden myte, der siger, at de store fartøjer æder de små fartøjer og ødelægger kystfiskeriet. Den myte kan jeg slå en kraftig pæl igennem. Jeg ønsker, og jeg har også hørt, at de politikere, jeg har talt med, ønsker at sikre et aktivt kystfiskeri, som har en særlig beskyttelse i en ny regulering. Det skal være sådan, at de små fartøjer får tildelt en ekstra fangstmængde, og at de små fartøjer får mulighed for at købe de store, men ikke omvendt. Desuden vil ordningen så være til fordel for effektive fiskere i alle segmenter, og ordningen er indført f.eks. på Island.

Så vil jeg kun sige, at det vil være til gavn for miljøet. Tænk på, at hver båd i dag skal ud og hente små mængder, og at man ikke kan gå sammen og hjælpe hinanden med det og dermed spare på brændstoffet. Det vil være godt for miljøet med den nye ordning.

Tak for ordet.

Formanden:

Vi siger tak til fødevareministeren. Jeg kan lige oplyse forsamlingen om, at vi har fået en meddelelse om, at ministeren på grund af anden aktivitet bliver nødt til at gå 11.30. Det er ikke, fordi ministeren siger, at nu går det ikke længere at være her, det er simpelt hen på grund af anden aktivitet.

Fødevareministeren (Hans. Chr. Schmidt):

Nej, det var, indtil ministeren kom ind over det. Det her er så vigtigt, at jeg bliver her, så længe I også er her.

Formanden:

Det havde vi ellers fået oplyst, men godt så bliver ministeren her alligevel. Så får ministeren også vin ligesom alle de andre. Så der er jo nogle fordele ved det. Nu havde jeg jo forudset, at jeg kunne spare de to flasker.

Vi går over til spørgsmålene, og jeg vil lige sige: Korte spørgsmål, for der er ikke ret lang tid til at komme igennem det, og der er allerede mange spørgere.

Jens Peter Værnersen (S):

Nu er det ikke nogen hemmelighed, at ministeren et gået efter, at der skulle erhverves og sammenlægges kvoter. Det fremgår jo af det sidste regeringsprogram, så det er jo ikke sådan, at det kommer som en tyv om natten. Man kan naturligvis godt spørge: Hvem har inspireret til det? Er det fiskeriforeningerne?

Med hensyn til selve indlægget om det der med at reducere udsmid: Det, som jo diskuteres, er, om dansk fiskeri kan klares med nogle ganske få og meget store fartøjer, 200 t osv. Reducerer det udsmiddet og giver et mere skånsomt fiskeri, som ministeren også efterlyser? Er det ikke netop problemet, at det er de største fartøjer, der har de største problemer, når vi taler om skånsomt fiskeri? Meget tyder jo på, at det bliver den gruppe, der kommer til købe hinanden.

Et kort spørgsmål, der kunne stilles, er: Vil ministeren sikre, at man kun kan købe hinanden inden for et segment, altså at 200 t kan købe 200 t, og at man ikke kan købe andre fartøjer, sådan at man sikrer, at der ikke købes op af mindre?

Fødevarerministeren (Hans Chr. Schmidt):

Jeg vil gerne sige, at jeg i øvrigt er åben over for debatter, der går på, at vi bevarer kystfiskeriet.

For øjeblikket rejser jeg rundt som den anden del af det, jeg beskæftiger mig med, nemlig yderdistrikterne, og skal gøre noget, for at de bevares. Så ville det jo være underligt, hvis vi skulle lave en ordning her, der virker modsat. Det ligger lige for, at det er jeg selvfølgelig meget

optaget af. Det hører jeg at også politikerne er.

Jeg har ikke noget belæg for at sige, at de store både skulle have større udsmid. Altså, jeg har både været på Island og Færøerne og har set helt moderne store både, som i den grad tager hensyn til fiskeriet.

Det, jeg kan sige, er, at med den ordning, vi har i dag, hvor det er så små mængder, man skal ud og hente med sin båd, så må det ikke overraske os, at det bagefter giver udsmid. Men det er helt forkert, at det giver udsmid, så udsmidet skal vi have fat i, og det er det, som denne ordning bl.a. vil reducere, fordi man nu vil få sin kvote for hele året og ikke kun hver 14. dag. Jeg tror, de fleste kan se, at man jo har mange flere muligheder for at banke mod loftet, hvis man kun får hver 14. dag, end hvis man har et års kvote, og det er det, som er meningen med systemet.

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne spørge om kapitalisering, som ministeren ikke mente at der var det store problem i med det nye forslag her.

Ministeren er tilsyneladende fuldstændig uenig med bestyrelsesformand Zacchi, for han har til pressen udtalt, at det her vil give noget meget store værdiforøgelse. Det er jo altså også lidt i forbindelse med den krise, Fiskeribanken er i. Det var det ene, jeg godt ville have uddybet af ministeren.

Det andet er: Ministeren nævner, at der er en række fordele i reformen her, bl.a. reduceres udsmidet. Jeg er sådan set enig i, at der er en hel masse gode ting. Jeg har bare lidt svært ved at forstå, hvorfor det er alt eller intet. Er det muligt, at man kunne sige, at vi tager de ting, som er til stor fordel for fiskeriet? Med hvorfor skal det samtidig kapitaliseres, blive omsætteligt?

Formanden:

Jeg kan oplyse, at der nu er 5 minutter tilbage.

Fødevarerministeren (Hans Chr. Schmidt):

Jeg vil bare sige, at den fiskeripolitik, jeg fører, vender jeg ikke med Zacchi, så han må sådan set mene, hvad han vil.

Men jeg vil også sige, at Fødevareøkonomisk Institut, som jo også har lidt begreb om det, skriver i Politiken i dag, at de er af den opfattelse, at bådene ikke vil stige i værdi. Så det er helt, ligesom vi plejer at lave det på Christiansborg: Man har nogle kloge ét sted, som mener noget, og så har man nogle kloge et andet sted, som mener det modsatte. Sådan er det tit.

Det er nøjagtig den samme situation, som vi plejer at have, og det er til sidst op til os at sige, hvad vi tror på, og det tror jeg vi skal gøre.

Må jeg så ikke bare sige om den kapitalisering, at det, det gælder om her, er, at den eneste forskel, der vil blive, er, at nu ved man præcist i al fremtid for alle arter, hvad man må fange. Eller jeg kunne måske bedst sige det som Kurt Schiøtt fra Jyske Bank: »Man kan helt, helt nøjagtigt synliggøre, hvad fiskeren er værd. Jeg vil hellere se ham i banken efter reformen end før.«

Jeg vil bare sige, at hvis fiskerne i al almindelighed kunne få lov til også at låne penge og drive deres erhverv som fiskere, så ville jeg være glad. Det store problem, venner, er jo altså, at fiskerne i dag er dybt forgældede. Man får det til at lyde, som om man bare skal lidt rundt om hjørnet, så skulle den nok være hjemme. Problemer er, at fiskerne er dybt forgældede, og en forudsætning for ikke at være dybt forgældet er da, at man kan gå ind et sted og låne penge til den allerbedste rente, og kan man ikke det, så får man lov til at forblive forgældt, for så kan man få lov at betale store renter, eller man kan måske komme ud på et marked, som ikke er så godt, fordi man ikke har stabilitet i sit erhverv.

Der bliver ingen yderligere kapitalisering her, men det bliver gennemskueligt, så man ved det for hver art.

I dag er prisen på bådene stort set fordoblet. Kigger man på, hvad en båd koster i dag, så skulle den kun koste halvdelen, hvis ikke der var en fiskerirettighed med. Derfor

fordobles prisen jo.

Jeg går ud fra, at der ikke er nogen fisker her, der mener, at vi nu skal til at fordele fisk på den måde: en båd en pakke ligegyldig hvor stor båden er. I dag får I jo allerede tildelt fisk efter, hvor store både I har. Hvis nogen nu kommer med et forslag, der hedder, at nu laver vi det om, nu skal alle fiskere have lige store portioner, uanset hvor stor båden er, ville det selvfølgelig være en nyskabelse. Så kunne vi begynde at tale om, at det bliver kapitaliseret, men ellers er kapitaliseringen jo sket for længe siden.

Formanden:

Jeg skal sige, at vi har fået lovning på, at man stopper denne her transport herude. Jeg går ud fra, at det er to mand, man har glemt oppe på stilladset, man nu får ned.

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil godt lige høre ministeren komme med god forklaring på, hvad forskellen er på FKA, som kommer i fremtiden, og det, der er i dag. Som jeg hører det, siger fiskerne, at de kan gå ud og belåne den kvote på FKA'en, de har, og bankerne siger, at det er dejligt, for så er der noget mere, de kan få pant i. Vi har lige hørt, at ministeren siger, at det er det, der foregår i dag.

Hvad er det helt konkret, der gør, at man ikke kan sige, at FKA'en er en omsættelig kvote?

Fødevarerministeren (Hans Chr. Schmidt):

Jeg vil bare sige, at det er et kompliceret stof. Der er faktisk to spørgsmål i det.

Det ene giver sig selv, at det ikke er frit omsætteligt. Det undrer mig, at nogen kan mene det, for jeg tror, at de fleste, hvis de var i et andet erhverv, ville være lidt overraskede, hvis de for at købe en mælkekvote hver gang skulle købe en gård.

Det system, vi nu indfører for fiskeriet, er, at hver

gang man vil sælge en kvote her, så skal man have hele gården med, her hedder det bare båden.

Det siger sig selv, at selvfølgelig er det ikke frit omsætteligt, for så er det en kvotebørs, så kører det bare på et kvotemarked. Det tror jeg at alle godt ved, selv om ikke alle giver udtryk for det.

Forskellen på de to ting er selvfølgelig, at det, fiskeren har problemer med i dag, når han går ned i et pengeinstitut, er at svare på, om der nu er sikkerhed for de penge, instituttet låner ham. Det er jo ikke overraskende, at banker ved lidt om penge, så de ved jo også, at de vil have sikkerhed. Nu kan en fisker gå ned og sige, at nu er der sikkerhed, at nu kan han se for de her arter, hvor meget han må fange af den kvote, den til enhver tid værende minister kommer hjem med fra Bruxelles. Så siger banken o.k., så ved vi da nu lidt om, hvad vi har fat i, nu ved vi da lidt om, hvor store mængder der er. Den store forskel er, at nu kan man planlægge.

Så er der meget med brændstof, at man ikke behøver at sejle ud, når det er dårligt vejr, og man kan lave aftaler om at levere på de tidspunkter, hvor priserne er bedst.

Der er mange gode ting i det, men den store fordel er, at nu kan man planlægge, og nu kan man sikre sin økonomi. Det er sådan set underligt, at vi ikke for længe siden har gjort det, for det er det, fiskerne ligesom andre erhverv mangler.

Formanden:

Tak til ministeren, og den sidste spørger er Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Jeg synes i grunden, at ministeren skulle bestemme sig for, om det her gør en forskel, eller det ikke gør en forskel, for ministeren formår med hensyn til kapitaliseringen i et svar at sige to ting, som strider mod hinanden, og det synes jeg er lidt ærgerligt.

Det andet er, at hvis det handler om at sikre det miljømæssigt og energiøkonomisk bedste fiskeri, er ministeren

så ikke enig med mig i, at der er lavet flere undersøgelser, der viser, at det, man dér har brug for, faktisk er mindre fartøjer, som fanger tæt på kysten? Der er kommet en ny undersøgelse fra Norge, for nogle få år siden lavede man en tilsvarende undersøgelse på Aalborg Universitet, og jeg synes da, at den viden, man har, også skal inddrages i det, man laver på der her område.

Formanden:

Tak til Per Clausen fra Enhedslisten.

Fødevarerministeren (Hans Chr. Schmidt):

Jeg er nødt til at sige til formanden, at det sidste spørgsmål svarer jeg ikke på, for det kan jeg ikke gøre på 30 sekunder. Jeg ville hjertens gerne, men det kræver, at vi virkelig bruger tid på at diskutere det her igennem, for det holder slet ikke, at man kan sige, at man bare kan dele det op på de to måder. Det er en rigtig lang debat, som jeg gerne tager, jeg skal bare have lov til det.

Det andet om kapitalisering er jeg nødt til at svare på, for der begås åbenbart den store fejl nu, at man siger, at det, at jeg siger, at det her ikke bliver kapitaliseret yderligere, betyder det samme som, at så kan ministeren ikke sige, at nu kommer fiskerne i den situation, at de med større sikkerhed kan låne penge.

Jeg er altså bare nødt til at sige, at i en økonomisk teori hænger de to ting slet ikke sammen. Kapitaliseringen er sket, ellers ville fiskere jo heller ikke i dag gå ud og betale dobbelt så meget, som en båd er værd. Fortæl mig hvorfor de ellers skulle gøre det? Det er næppe, fordi fiskere ikke kender til penge. De betaler dobbelt så meget for en båd i dag, fordi de godt ved, at det giver en fiskerirettighed. Hvad de derimod ikke ved er, at den sikkerhed, som andre, der skal låne dem penge, vil have, har vi ikke samtidig givet, og det er da underligt. Vi har kapitaliseret det, men vi har ikke givet fiskerne muligheder. Det er da underligt, og det der det, vi nu vil gøre. Vi vil

give fiskeren den ret, at han nu som enhver anden stovt borger i det her land kan gå ind og sige: Jeg har noget, som jeg med sikkerhed kan sige I burde støtte mig i og låne mig penge til.

Men det har ikke noget med kapitalisering at gøre, den er sket.

Formanden:

Tak til ministeren og spørgerne og tak for oplægget. Vi går videre til næste oplægsholder, og i de næste 5 minutter er det formanden for Danmarks Fiskeriforening, Flemming Kristensen.

Flemming Kristensen (Formand for Danmarks Fiskeriforening):
Jeg vil allerførst sige tak for muligheden for at blive hørt. Det er vigtigt, og det haster med en ny regulering, fordi store dele af dansk fiskeri er nødlidende, som det er påvist at Fødevarøkonomisk Institut i deres udredning.

Vi i Danmarks Fiskeriforening er gået konstruktivt ind i arbejdet med en ny regulering, fordi et stort flertal af vore medlemmer på en ekstraordinær generalforsamling i november 2004 besluttede, at vi skulle arbejde for en ny regulering. Det mener vi at vi har opnået med det nuværende forslag.

Vi i Danmarks Fiskeriforening mener, at den ny regulering, som den er beskrevet i rapporten, vil føre til, at vi genskaber rentabiliteten i dansk fiskeri. Vi styrker fiskernes selvbestemmelse ved at give ansvaret for og tilrettelæggelse af fiskeriet tilbage til fiskerne. Vi reducerer udsmidet i dansk fiskeri. Vi reducerer de påståede urapporterede landinger. Vi får de unge til igen at søge ind i fiskeriet. Vi bevarer de lokale fiskersamfund.

Det er samtidig klart, at en af de mere synlige konsekvenser af en ny regulering vil være, at der bliver færre fartøjer i dansk fiskeri. Det skyldes den kombination af sammenlægning og ophugning, som er indarbejdet i forslaget, nødvendige tiltag mener vi i Danmarks Fiskeriforening, fordi vi må formode, at der ikke vil blive

nævneværdige større tildelinger af fisk i nær fremtid.

Sagt med andre ord må vi fordele de fisk, vi har, på en anden måde, og der bliver flere fisk at fordele, hvis der var fartøjer.

Som allerede nævnt tager Danmarks Fiskeriforening medansvar for rapporten og ny regulering. Jeg må da også fortælle jer, at der er dele af Danmarks Fiskeriforening, der mener, at vi som forening skal afvise forslaget, men der er fortsat et massivt flertal i hovedbestyrelsen, der bakker op om det forslag, som blev afleveret til fødevareministeren i begyndelsen af juli i år.

Vi har over for kritikerne i egne rækker efterlyst alternative forslag, men vi må konstatere, at vi ikke har hørt fra dem undervejs i arbejdet, og vi mener, at det vil være uansvarligt blot at vende tommelfingeren nedad og sige, at det kan vi ikke bruge til noget, når vi altså ikke har et alternativ.

Derfor mener vi, at I som politikere nu skal gennemføre anbefalingerne i denne rapport, så vi i fiskeriet kan arbejde videre med detaljerne i forslaget og få det omsat til virkelighed fra den 1. januar 2006.

Jeg vil også gerne tilføje, at jeg har undret mig lidt over sammensætningen i denne høring. Jeg er specielt overrasket over, at det kystfiskerudvalg, som Fødevareudvalget selv har besluttet, ikke er repræsenteret. Det har jeg fået klager over, som jeg hermed bringer videre.

I Danmarks Fiskeriforening har vi accepteret, at I vil give ekstra mængder af fisk til kystfiskerne, men det er lidt mærkeligt, at de ikke skulle med til denne høring.

Formanden:

Vi siger tak for oplægget, og jeg kan sige, at man jo har arbejdet fra sekretariatets side på det med kystfiskerforeningen, men det har altså ikke kunnet lade sig gøre. Så der har været gjort en indsats, og den hilsen må du tage med tilbage. Det er bestemt ikke noget med, at vi har ønsket, at de ikke skulle være her i dag. Der er gjort en

stor indsats for, at de skulle komme med.

Så lukker vi op for spørgsmål til indlægget.

Jens Peter Vernersen (S):

Nu spurgte jeg jo ministeren om regeringsgrundlaget, hvorefter man skulle erhverve sammenhængende kvoter, og så kommer et resultat, som I bærer over til ministeren, der stort set svarer til regeringsgrundlaget. Hvem har været først med det her? Er det ministeren, eller er det jer? Hvem har inspireret hvem?

Hvem er det, der er mest nødlidende af de forskellige grupperinger, der foreligger? Er det de store både, dem fra 24 til 40 m, eller er det dem, der ligger længere nede? Det ser i hvert fald ud til, at det er de store både, der har tabt mest. Hvis det er de store både, der er mest nødlidende, så er der vel ingen grund til, at det skal gå ud over de små både.

Hvem ser du vil opkøbe fremover? Ministeren havde jo et synspunkt. Bliver det sådan, at hvis der er tre store fartøjer, så bliver det deriblandt man opkøber, eller vil man komme til at opkøbe andre?

Med hensyn til årskvoter er vi selvfølgelig helt på det rene med, at det forslag i givet fald skal godkendes af EU, at det ikke er noget, vi sådan selv kan ordne. Ministeren var ikke inde på det, det lød nærmest, som om det lå lige til den flade, men det gør det vel rent faktisk ikke, vi skal vel have det godkendt.

Formanden:

Tak til Jens Peter Vernersen.

Flemming Kristensen:

Hvem kom først med det her, spørger du om, hvorvidt det er os eller ministeren. Ministeren sagde, at han havde været rundt i havnene og havde hørt, at fiskerne var nødlidende, og det er vel det, der kommer til udtryk i regeringsgrundlaget, at han får den besked rundt i havnene, at vi skal gøre noget for

at redde fiskeriet.

Vedrørende opkøb: Ja, nu har ministeren jo lige sagt, at de store ikke kan købe de små, men at de små kan købe de store. Om det bliver tilfældet, kan jeg jo ikke vide, men det er helt klart, at der er mange i det kystnære fiskeri, der selvfølgelig gerne vil have nogle flere fisk. Det er også der, vi har hørt, at der er et stort udsnid, bl.a. af torsk. Så jeg kunne da forestille mig, at det er de små, der vil købe de store for at få nogle flere fisk af en bestemt art, for de er jo stærkt afhængige af nogle enkelte arter.

Det er rigtigt, at årskvoten, det ved du jo lige så godt som jeg, bliver bestemt af EU, og der er vi selvfølgelig afhængige af, hvad der bliver bestemt dér.

Formanden:

Tak til Flemming Kristensen. Så går vi videre i spørgerækken, og jeg skal endnu en gang henstille, at vi tager nogle korte spørgsmål, således at så mange spørger som muligt kan nå at komme til orde.

Kristen Touborg (SF):

Flemming, du begyndte med at opremse en lang række fordele, der er i denne her rapport. Det er et synspunkt, som jeg langt hen ad vejen er enig i.

Men jeg vil godt gentage det spørgsmål, som jeg stillede til ministeren, og som han ikke svarede på: Ville der være noget i vejen for, at man kunne dele denne rapport op og så tage og gennemføre alle fordelene uden at gennemføre den kapitalisering, der ligger. Det var det ene, jeg gerne vil spørge dig om.

Det andet er: Vil du medvirke til, at der bliver lavet en egentlig urafstemning om det her forslag blandt alle fiskere, altså ikke kun som et repræsentativt demokrati.

Flemming Kristensen:

Fordele i rapporten er vi enige om, siger du, og det er jo dejligt at høre.

Kapitaliseringen? Som ministeren også har sagt, er den jo sket, når man, som han sagde, skal give dobbelt så meget for et fartøj med nummer på. Det er faktisk løgn, nej, man skal give mange flere penge for et fartøj med nummer på. Jeg har jo eksempler på, at når nummeret er malet over, så kan et skib, der er forsikret for 10-15 mio. kr., ligge ovre i hjørnet til under 1 mio. kr. Så der er ministeren ikke helt opdateret.

Det er kendsgerningen, at det er nummerpladen på fartøjet, der bestemmer værdien af det fartøj.

Jeg vil godt gå lidt videre: Hvis du har mellem 20 og 24 m i dag, så får du en vis tildeling af fisk. Det er allerede kapitalisering, fordi forskellige længdegrupper får forskellige mængder. Man kan altid diskutere, om det er retfærdigt.

Hvad var det så, du sagde til sidst? Urafstemning.

Jeg har ikke fået besked af min hovedbestyrelse på, at jeg skulle gå ind for en urafstemning, og personligt synes jeg ikke, det er en god idé, fordi Danmarks Fiskeriforening netop består af fartøjsejere og mandskab om bord, og det er klart, at mandskab om bord har et klart flertal. Så det ville da være en underlig måde at gøre tingene på, at arbejderne på virksomheden skulle bestemme over dem, der havde virksomheden.

Men det kan godt være, at vi skulle have et systemskifte i Danmark, det ved jeg ikke.

Formanden:

Nu skal vi jo ikke skabe ulighed, det skal man ikke gøre i øjeblikket.

Per Clausen (EL):

Nu var det selvfølgelig fristende at hoppe videre på det, der lige blev sagt, men det skal jeg lade være med at gøre. Jeg skal nøjes med at stille et enkelt meget simpelt spørgsmål:

Jeg forstår, at Danmarks Fiskeriforening, i hvert fald et flertal i hovedbestyrelsen, går ind for denne FKA-ordning,

men er det sådan, at de synes, at det er en meget vigtig/uundværlig del af det, vi skal lave nu? Eller kunne I godt forestille jer, at man kunne lave en regulering af det her område, som var ny og løste en række af de problemer, I har, men som ikke var FKA?

Flemming Kristensen:

Nu synes jeg jo, at hvis man læser rapporten, giver vi faktisk en masse muligheder i det, der kaldes puljeordninger, hvor folk faktisk kan få den selvbestemmelse, som du efterlyser. Så vi går da ind for, at man kan have et puljeansvar, selv bestemme, hvordan man vil gøre i puljen. Det er vi meget enige om.

Om det kunne laves mere simpelt? Det kunne da godt være, det skal jeg ikke afvise, men vi har jo prøvet efter bedste evne. Du sagde jo selv, at du skulle stille enkle spørgsmål, og det er også nødvendigt, for vi er jo ikke så begavede. Men det er det, vi går ind for, så man kan gå op i banken, for den er jo nødvendig, og sige, at i stedet for, at vi har mellem 20 og 24 m og en mængde hver 14. dag, har vi en årsmængde, som vi kan være sikre på at fiske. Og så kan vi undgå alt det udsmid.

Det er det, vi beder om for ligesom er blive mere kreditværdige, sådan at vi kan klare vores forpligtelser over for alle i samfundet.

Formanden:

Tak til Flemming Kristensen. Så skal jeg spørge Bent Bøgsted, om du kan holde dig inden for et halvt minut. Så får du ordet.

Bent Bøgsted (DF):

Du sagde, at der var stor enighed til at starte med, da rapporten kom, og så blev der uenighed blandt fiskerne.

Hvad er årsagen til, at der lige pludselig opstod så stor uenighed, som der er i dag?

Flemming Kristensen:

Det er det, jeg vil kalde et godt spørgsmål.

Jeg har været sammen med en masse mennesker, og jeg tror for øvrigt, at der er mange, der ikke detaljeret har læst den her rapport og har kigget på de muligheder, der er i den. Det kan jeg også høre, når vi har været rundt på vores oplysningsrunder, og dem har vi nok lavet for lidt af. Det kan man sige er en fejl, for det er klart, at man skal se mulighederne. Det er klart, at folk er bange, hvis nogle går rundt og siger, at hvis de går med til det her, er de færdige. Det er jo følelser, vi nu snakker om, og det er svært.

Men det skal ingen hemmelighed være, at der da er uenighed, det er der, men som sagt før stor enighed i Danmarks Fiskeriforenings hovedbestyrelse.

Formanden:

Tak til Flemming Kristensen for oplægget og også tak for de spørgsmål, der var til oplægget. Så går vi videre til næste oplægsholder.

Peter Sand Mortensen (3F):

Allerførst vil jeg godt sige tak for den invitation, vi har fået til at komme og fortælle, hvordan vi fra 3F ser på rapporten og de anbefalinger, der ligger deri.

Principielt bakker vi op om indholdet i rapporten og også dens anbefalinger, men der er da nogle ting, som vi ikke er enige i, og som vi mener absolut bør præciseres både i relation til den politiske debat og især i forhold til udmøntningen.

Det første område, vi er principielt uenige i, er, når man taler om inddeling af fartøjer i fartøjskategorier A, B, C. Vi er af den opfattelse, efter at vi har arbejdet med det her siden 1984, at der kun bør være to kategorier. Vi har hele vejen igennem været modstandere af det oplæg, der er om en kystfiskergrænse på op til 16 m. Det har efter vore begreber intet med kystfiskeri at gøre, når vi taler om

fartøjer op til 16 m. Derfor vil vi foreslå, at man overvejer at indføre bare én grænse, og vores bud er 9 m, så alle under 9 m får en samlet kvote, og så opretter man efter snak med de mennesker det system, som de mener er bedst for dem, og koncentrerer sig så i øvrigt mere om fartøjerne over de 9 m, og det er der, vi bakker op om konklusionerne i rapporten.

Dernæst vil vi gøre meget ud af at få en bedre sikring af, at det her ikke ender med individuelle omsættelige kvoter, hvor kapitalen følger en person, en reder eller ejer, men at kapitalen følger fartøjet og bliver i fiskeriet. Det er altafgørende for det her system, også hvis dansk fiskeri skal overleve.

Her kan jeg så ikke lade være med at komme med en enkelt bemærkning om, hvad der står i rapporten gælder for Storbritannien og Holland. Jeg vil ikke påstå, at det, der står, er forkert, men det havde klædt rapporten, hvis man havde beskrevet konsekvenserne af de to ordninger, som er de værst tænkelige for fiskeri og for besætning. Det havde jo været mere relevant at finde ud af, hvordan man gør i andre lande, og jeg kunne godt nævne nogle eksempler på, hvordan man har tacklet det problem. Desværre er tiden ikke til det, men jeg skal gerne gøre det.

Vi finder det urimeligt, at f.eks. i den sydlige del af England er store dele af fiskeriet overtaget af spanske fiskere og hollandske redere, i den nordlige del sidder nogle, der har trukket sig tilbage fra fiskeriet, men stadig væk har rettighederne, lejer dem ud og dermed får en passiv kapital, som fordyrer det at drive et fiskeri. Det er præcis, hvad vi skal undgå, og det er afgørende, at det bliver formuleret på en eller anden måde.

Vi er også helt med på, at der i bekendtgørelsen bliver lukket op for, at man er i stand til at sammenlægge fartøjer og også sammenlægge kvoter.

Vi har en ældgammel flåde, der trænger til en fornyelse, og vi er interesseret i, at vi får en fornyelse af vores fiskerflåde, men vi ved også, at for at det kan lade sig gøre, så skal det også være rentabelt at drive fartøjet, og

derfor er det en nødvendighed, at man også kan tage kvoten med over. Det vil give bedre arbejdsvilkår, bedre miljøvilkår og en bedre økonomi i fiskeriet generelt.

Noget af det, vi lægger allermest vægt på i rapporten, er, at det kan blive resultatet, hvis tingene heri udmøntes på en god og fornuftig måde, hvad vi tror på.

Vi er principielt også meget tilhængere af, at der etableres en såkaldt byttebørs, sådan at man ikke får det direkte, for så var vi lidt bekymret for, at der kom økonomi i det, men at det foregår via en sådan børs, og der finder vi, at det ville være en god idé, hvis Fiskeridirektoratet fik lavet en overordnet ramme og så i øvrigt ellers beder parterne inden for sektoren om at administrere det, for så får helt sikkert det optimale.

Som sagt vil jeg gerne have de garantier for, at man ikke laver individuel personkapacitet, og derfor vil jeg vi egentlig meget gerne komme med et par forslag til stopklodser. Vi synes, det må være rimeligt, at man overvejer, hvor stor en andel af kvoten den enkelte reder kan få lov til at eje. Er det 2 pct., er det 3 pct, eller er det 30 pct.? Mit bud vil være 2 eller 3 pct.

Det ville måske også være en idé, at man har en diskussion og en debat om, hvor mange fartøjer folk kan eje. Der synes jeg også, at det er rimeligt, at man sætter stopklodser, og jeg synes især, det er rimeligt, da det her er noget vi ikke rigtig kender resultatet af, at man kan justere hen ad vejen, hvis det viser sig unødvendigt at have stopklodser. Men en gang imellem er det en god ting at have både livrem og seler på, især når man skal prøve at etablere noget nyt.

Vi er meget overbeviste om, at discard vil blive kraftigt reduceret i et sådant regime, som der her er tale om. Det vil være i alles interesse at undgå det. Der vil jeg da godt lige meddele, at vores bud på, hvordan man undgår det, er, at man vender 180 grader, fra af påbyde udsmid til at man forbyder det, og så skal det ilandbringes. Alt, hvad der bliver fanget, skal ilandbringes, men på en sådan måde,

at det, der kan omsættes, omsættes, men at det ikke bliver fiskeren, der får den økonomiske fordel, det bliver i stedet anvendt til noget forskning, til de yngre fiskere og til andre gode ting inden for erhvervet.

Formanden:

Tak til Peter Sand Mortensen. Så er den første spørger Kristen Touborg.

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt lige have dig til at uddybe det, du sagde om kapitaliseringen og nødvendigheden af den, for jeg syntes, at du sådan satte dig lidt mellem to stole. Så kunne du ikke uddybe det lidt nærmere?

Altså når det er sådan, at så vel Fiskeribankens formand som Jyske Bank siger, at det er meget vigtigt, at vi får det her gennemført, altså kapitaliseringen, er du så enig i, at det gør de, fordi de dermed får en større sikkerhed, og at man dermed flytter nogle samfundsressourcer fra samfundet og over til de private, de enkelte?

Så har jeg lige et lille spørgsmål mere: Du snakker om, at du godt vil have en stopklods ind for, hvor meget de enkelte redere må eje. Ville der ikke bare ske det, at de oprettede nogle flere selskaber?

Peter Sand Mortensen:

Det sidste først: Det er jo mere et spørgsmål, som jeg mener I må stille jer selv om, hvordan man vil formulere det. Der er jo mulighed for, at man også kan lave begrænsninger, uanset om der er andre former for ejerforhold. Så det vil jeg anse for at være et mere teknisk lovgivningsmæssigt spørgsmål end noget som helst andet. Det, vi ønsker, er en sikring mod, at man lige pludselig ender i en situation, hvor der er enkelte, som ejer for meget.

Med hensyn til kapitalisering så anser vi det for en nødvendighed, at man gør det af hensyn til kvoten og af hensyn til de mennesker, der skal blive i erhvervet, så de

kan komme til at overleve. Som jeg sagde tidligere har vi den gamle flåde, der skal fornys, men for at man kan forny en flåde, så er det nødvendigt, at man også får en lidt større kvoteandel. Derfor er det afgørende, at det ikke er personen, men at det er fartøjet, der får kvoten. Det er det altafgørende i det her, sådan at de folk, der så er tilbage i erhvervet, også får et fornuftigt udbytte af det, og vi skal jo have et erhverv, der kan se fremad.

Formanden:

Tak til Peter Sand Mortensen. Så kan jeg sige, at der er en del spørgere her, og der er 5 minutter tilbage, så spørgerne bestemmer selv, hvor mange der skal have lov til at spørge.

Jens Peter Vernersen (S):

Hvordan ser du fremtiden i forhold til antallet af fartøjer, hvis man gennemfører det her? Og hvad er det for nogle fartøjer, du ser i fremtiden? Er det de største, 24-40 m, eller 18-24 m? Det er jo for at få et overblik over, hvad det er for en fremtid, vi kommer til at se.

Med hensyn til medarbejdere vil du så se flere medarbejdere eller færre medarbejdere, hvis det er sådan, at det går ud over forholdsvis mindre fartøjer?

Peter Sand Mortensen:

Med hensyn til hvor mange og størrelserne så er jeg ikke tvivl om, at der vil blive betydelig færre fartøjer. Jeg tror, at med det her forslag vil vi bevare alsidigheden i fiskeriflåden med større, mellemstore, små og helt små fartøjer. Det er jeg ikke spor i tvivl. Jeg håber så, at der vil ske det, at vi får muget i den dårlige ende af alle kategorier.

Det andet med hensyn til antal beskæftigede: Vores erfaring i 3F vil være, at man vil få et mere rentabelt fiskeri. Man vil have flere folk om bord på det enkelte fartøj, sådan at man kan opnå en bedre fordeling af hvilebestemmelser osv. Fartøjet kan være mere på hav, det vil

sige, at man vil have en reservebesætning, enten en hel besætning eller nogle enkelte folk. Det er noget, der er kendt i fiskeriet, og det vil blive betydelig mere udbredt, sådan at man kan få et godt system og give de besætninger, der er om bord, nogle bedre vilkår.

Det er den fremtid, jeg ser i det her forslag. Bl.a. derfor er det, at vi går ind for det.

Formanden:

Så er det den sidste spørger.

Bent Bøgsted (DF):

Du nævnte, at kapitalen skulle blive på skibet, og som jeg opfattede det, så sagde du, at det ikke er skipperen, der skal have kapitalen, det er båden. Men hvis ikke der er nogen skippere, der er klar til at sætte kapital i fiskerbådene, så har vi jo ingen fiskerbåde. Det er jo ikke sådan, at besætningen kan sætte kapital i fiskerbådene. Så havde de jo nok gjort det i dag, hvis det var tilfældet.

Jeg synes ikke, det hænger sammen med alt det andet gode, du har sagt, for det led, der skal finansiere fiskerkutterne, tager du helt væk. Jeg kan ikke rigtig få det til at hænge sammen.

Peter Sand Mortensen:

Det er derfor, at vi finder, at det er et afgørende element, at man får mulighed for at kunne sammenlægge fartøjerne og få kvoten med, for ellers hænger økonomien ikke sammen. Derfor skal man se de to ting i sammenhæng. Det er en nødvendighed, at man har den mulighed at lukke op for, at hvis du vil have et nyt fartøj, kan du gøre det ved, at du kan købe et eller to gamle fartøjer og hugge dem op. Så kan du få lov til at tage kvoten med over. Så har skipperen selvfølgelig sammen med besætningen økonomien til at kunne drive et rentabelt fiskeri, og besætningen kan få det bedre, for så er der råd til at få en ekstra mand eller to om bord.

Det er sådan hele den filosofi, der ligger bag.

Formanden:

Tak til Peter Sand Mortensen fra 3F for oplægget og også tak til de spørgere, der kom ind. Jeg må endnu en gang sige, at med hensyn til spørgsmål, så er spørgerne selv med til at bestemme, hvor mange der skal have lov til at spørge. Det kommer jo an på, om det er et spørgsmål, eller det er et indlæg.

Så går vi over til oplæg fra Birger Rasmussen fra Sammenslutningen af Danske Fiskeriforeninger.

Birger Rasmussen (Sammenslutningen af Danske Fiskeriforeninger):

Indledningsvis vil jeg lige henlede opmærksomheden på, at Sammenslutningen af Danske Fiskeriforeninger har været med i arbejdsgruppen omkring tilvejebringelse af rapporten ved Leif Hansen fra Grenå og jeg selv, og at vi har en mindretalsudtalelse i rapporten.

Uden at jeg vil starte en diskussion om reguleringsmodeller eller modelleres navn, vil jeg dog påstå, at systemet FKA vil have den samme virkning som et IOK-system, som flere her i salen har gjort opmærksom på at man ikke er interesseret i.

Jeg har også behov for at fastslå, at arbejdsgruppen ikke har været i stand til at frembringe en model til fordeling af fisk. Der har ikke kunnet frembringes en rimelig og retfærdig model, som man kunne gå ud med, og derfor har der selvfølgelig været en stor modstand og en usikkerhed om, hvad det her vil indebære.

Tendenserne i modellerne har været, at et meget stort antal fartøjer fra dag et vil være tvunget til skulle indkøbe sig rettigheder, altså købe endnu et fartøj og dermed gældsætte sig yderligere. Det har jeg masser af eksempler på, hvis der er nogen, der kunne ønske det.

Den helt store forskel på det system, som vi har i dag, og FKA-systemet vil jo være, at hvis jeg i dag vil erhverve mig en kutter, så ser jeg efter en, der har den størrelse,

jeg har brug for, den rigtige motor, de rigtige instrumenter osv. Det vil i et fremtidigt FKA-system være fuldstændig ligegyldigt, for det eneste, der tæller, vil være, om den har den rigtige historik, om den har den mængde fisk, som jeg har brug for. Alt det andet vil være ligegyldigt. Derfor kan jeg komme i en situation, hvor jeg skal investere i endnu et fartøj, dels for at få det fartøj, jeg gerne vil have, dels for at få den kvote, jeg gerne vil have.

I dag er det jo sådan, at når man har et fartøj, så vil man kunne deltage, der er et fiskerinummer på, man har en ret til at kunne fiske ifølge den bekendtgørelse, der hvert år bliver lavet og beskriver, hvordan det skal foregå, og det er klart, at den ikke er afhængig af geografi eller noget andet. Jeg vil i realiteten kunne fiske hvor som helst når som helst på de gældende betingelser. Det vil jeg ikke kunne under et andet system.

Jeg vil også vove den påstand, at et omsætteligt system vil have en koncentration af kvoter, som vi aldrig tidligere har set, og det vil have store følger ikke alene for fiskere, men også for følgeindustri og for havne.

En anden ting, der er nævnt, er sikkerheden. Hvis man ser tilbage på, hvordan kvoter ændrer sig, så går kvoter op og ned, det gør de over tid. Derfor vil det ikke være nok at erhverve sig en kvoteandel i et bestemt farvandsområde, man vil være nødt til at skulle sikre sig kvoteandele i flere forskellige farvandsområder, ellers er den sikkerhed, man kan stille i banken, ikke ret meget værd. Hvem kan det? Det kan man kun, hvis man har en stor kutter, som er i stand til at drive det fiskeri. Det vil derfor være meget, meget svært for de mindre og mellemstore fartøjer, vi har i dag, overhovedet at skabe økonomi i det. Altså en koncentration med færre, men store fartøjer.

Vi er også mange, der finder det uoverkommeligt for unge fiskere overhovedet at skaffe den kapital, der skal til,

Et andet problem, som ønskes løst, er udsmidsproblemet. Det er klart, at der ikke er nogen fiskere, der ønsker at smide fisk tilbage i havet, men et nyt system som det, der er

beskrevet, hvor man har ret til nogle bestemte kvoter og ikke har ret til andre kvoter, vil ikke få udsמידsproblemet til at forsvinde sig, det vil bare ændre sig. Det vil sige, at man ikke løser et problem, man flytter det bare. Der er jo nogle arter, man ikke har lov til at have om bord eller har fisket op, og dem vil man være nødt til at smide ud igen.

Til sidst vil jeg lige fastslå, at som det allerede er nævnt, er der mange ting, mange elementer i rapporten, som kan bruges til at forbedre den nuværende regulering: længere rationsperioder, årsmængdefiskeri, puljeordninger osv. Det må man se på. Man bør lave en gennemgang med respekt for de fiskerimønstre, der findes, og vi har et fiskeriudvalg, som udmærket kunne gå ind art for art, farvand for farvand og se på det.

Formanden:

Tak til Birger Rasmussen fra Sammenslutninge af Danske Fiskeriforeninger. Tidligere i høringen var der en, der spurgte om en urafstemning.

Jeg kan jo godt undre mig over, hvordan det allerede er kommet ud, men vi har nu på fax allerede fået det første resultat ind. Vi har i hvert fald fået en fax, hvor der stor, at Omø Fiskeriforening er hundrede procent imod omsættelige kvoter. Så det var altså det første afstemningsresultat. Det er tilsendt udvalgsafdelingen, og hermed er I så nu informeret.

Vi går videre, indtil der kommer flere resultater ind.

Martin Lidegaard (RV):

Jeg ved ikke, om du kunne uddybe det med, hvem det er, der efter jeres vurdering vil tabe på denne model, altså hvilken type havne, hvilken type fiskere er det, der vil tabe, og som vi vil kunne forudse vil forsvinde?

I forlængelse af det og også i forlængelse af det, formanden er inde på - og jeg ved godt, at det er et svært spørgsmål, det går hurtigt dag for dag - hvad er billedet så blandt fiskerne i øjeblikket derude? Skagen meldte også ud

her forleden. Kan du give sådan et situationsbillede af, hvordan fronterne står, om man så må sige?

Birger Rasmussen:

Det vil nok ikke være rigtig objektivt, hvis det er mig, der skal give det billede, men de, der meddeler mig, hvad de synes om det, er helt klart modstandere, og der breder sig en større og større modstand. Det mener jeg hænger sammen med, at det nu bliver kendt, hvad konsekvenserne egentlig bliver af systemet, og derfor bliver folk jo utrolig urolige.

Hvem er tabere, og hvem er vindere? På kort sigt vil det jo være dem, der i dag har et fartøj, som har en mulighed for at drive et fiskeri i mange farvandsområder. Det vil jo være dem, der er i stand til at leve med et sådant system. De helt store vindere vil jo være dem, der holder op, dem, der ønsker det her system, fordi de så kan se sig ude af det og kan se, at de kan omsætte deres fartøj med en kvote, sådan at fartøjet bliver betydelig mere værd, end det er i dag.

Derfor har vi jo valgt at spørge: Hvem er det, vi satser på? Er det dem, der vil fiske, eller er det dem, der vil holde op? Vi har jo valgt at satse på dem, der vil fiske, og det er jo dem, der får en yderligere gældsætning, hvis de skal kunne fortsætte under et sådant system.

Med hensyn til områder tror jeg, det vil være meget individuelt. Man kan jo se, hvor fartøjerne ligger i dag. De indre farvande vil i hvert fald på kort sigt blive tabere. Det er jeg ikke et øjeblik i tvivl om.

Jens Peter Vernersen (S):

Ingen lyd.

Birger Rasmussen:

Som sagt er jeg ikke et øjeblik i tvivl om, at de, der sidder og lurer i dag og venter på systemet, er dem, som har fartøjer, der er i stand til at drive det her fiskeri rundt omkring.

Vi vil alle sammen gerne have et andet

reguleringssystem. Det, der bare undrer mig, er, hvorfor det er nødvendigt at lave det omsætteligt. Man kan jo opnå fordelene, puljeordninger, sammenlægninger, årsmængder, de ting, som man gerne vil. Vi har i Østersøen haft årsmængder i over 10 år. Vi synes, det er et udmærket system. Det kan faktisk viderebygges uden de store problemer i nogle farvande, men man er nødt til at gå ind og se på det område for område, art for art. Man kan ikke beskrive en model, der dækker alt dansk fiskeri.

Per Clausen (EL) :

Nu har vi jo tidligere i dag fået at vide, at den kapitalisering, nogle siger - også jeg - vil ske, når man indfører FKA, allerede er sket. Jeg kunne godt tænke mig at høre din kommentar til det.

Birger Rasmussen:

Jeg tror, vi taler noget forbi hinanden. Jeg havde sådan set ønsket, at der havde været en fra Fiskeridirektoratet, som havde været meget inde i reguleringsbekendtgørelsen, som kunne forklare de ting, for det er altså en ret tyk sag.

I dag køber man en kutter med ret til at fiske i dansk fiskeri. Jeg kan jo godt købe en kutter fra Hvide Sande, tage den til Bornholm, jeg er jo ikke afhængig af, hvad den kutter har foretaget sig tidligere, jeg kan jo drive mit fiskeri i Østersøen efter de arter, der er dér.

I det her system vil jeg jo hænge på, hvad den kutter har foretaget sig tidligere, og det er jo det, der er den helt store forskel på de to systemer.

Kristen Touborg (SF) :

Jeg vil godt i forbindelse med den kapitalisering, der vil ske ved at gennemføre dette forslag, spørge lidt til retstilstanden. Jeg vil godt bede dig om at fortælle os lidt om, hvad det er for områder, der egentlig bliver belønnet, fordi man har snydt, og om ret og rimelighed, altså f.eks. det, at et skib kan ligge på havets bund og tilsyneladende

alligevel få en kvote. Det vil jeg godt have dig til at uddybe lidt.

Det andet, jeg godt vil spørge dig om, er: Går I ind for, at man i den sidste ende laver en urafstemning om det her?

Birger Rasmussen:

Nu har jeg jo ikke behov for en urafstemning, for inden for min medlemskreds er så stort et fodslag, at den situation står jeg ikke i.

Men det kunne da være nyttigt at få en tilkendegivelse fra danske fiskere, vil jeg så sige. Der kommer også flere og flere tilkendegivelser ind. Jeg har også fået mange tilkendegivelser både i skrift og tale, men det vil ikke være rigtigt at mig at viderebringe dem. Derfor har jeg meddelt, at folk selv bør bringe det frem, hvor det hører hjemme.

Det, man skal være opmærksom på, er jo, at hvis man deler fiskene ud efter de modeller, der ligger her, så vil alle, der har en kapacitet, også hvis de har en passiv kapacitet, få del i fiskene. Båden kan jo være sunket, brændt, hugget op, hvis det ikke er med ophørsstøtte, flaget ud osv., der kan være mange kapaciteter rundtomkring, og derfor får vi også nogle uddelinger af fisk, som er misvisende i forhold til det billede, som fiskerne ser i dag. Man kan jo ikke forklare en fisker, der er aktiv i dag, hvorfor der bliver færre fisk i systemet. Det gør der jo netop, fordi hvis man tager en 5-årig periode, så er der nogle, der i de sidste 2-3 år ikke har været aktive, men alligevel har en passiv kapacitet, som bliver tildelt nogle fisk.

Det er jo derfor, det er så utrolig svært at finde nogle modeller, som er rimelige og retfærdige, men vi er meget åbne over for det, og det har vi været under hele arbejdet, men det er bare ikke lykkedes for os.

Jens Kirk (V):

Tak for ordet.

Det lyder næsten, som om det, vi har nu, er det bedste system. Men hvis man også på Bornholm skal have noget dynamik i det, hvis man skal have nybygninger og den slags ting, er du så ikke nødt til at gå ind på en anden ordning og sige, at man skal kunne pulje tingene? Man skal kunne sige, at man køber en anden båd med en årsmængde på.

Det er også en kendsgerning, at hvis vi får årsmængde, som der er lagt op til over det hele, så minimerer vi i hvert fald discarden, for så er det jo kun i den sidste ende, at man kommer ud for, at man har en art for lidt.

Endelig siger man, at det er de forkerte arter, der er med. Jamen det er vel ikke helt endeligt fastlagt, at det er de arter. Det kan være, der skal være flere, det kan være, der skal være færre. Er det ikke korrekt, når jeg siger sådan?

Birger Rasmussen:

Jeg har ikke beskæftiget mig med arterne. Jeg mener sådan set, at det mere er principperne, for som sagt har vi ikke en model, som kan bruges. Derfor er det her en ren diskussion om principperne i en regulering. Skal det være omsætteligt, eller skal det ikke være omsætteligt?

Du siger, at det bedste system måske er det, vi har. På nogle områder vil jeg ikke afvise det, men det jo ikke det, der er vores forslag. Vi har jo også allerede, før det her kom frem, produceret forslag til at få øgede årsmængder, øgede muligheder for bytte, øgede muligheder for sammenlægninger. Vi er helt med på det, vi mener, at det er meget nødvendigt at få det indført i dansk fiskeri. Det eneste, vi stiller og tvivlende over for og er bekymret for, er omsætteligheden.

Derfor siger vi, at vi meget gerne vil være med. Det vil være yderst fornuftigt at lave det, men lad os pille den omsættelighed ud, for det kommer ikke de fiskere til gavn, der skal fiske i fremtiden, de får bare en større gældsbyrde.

Formanden:

Tak til Birger Rasmussen for oplægget og også tak for de spørgsmål, der er blevet stillet.

Så går vi videre til det næste oplæg, det er oplægget før pausen, og det er ved Christian Olesen fra Danmarks Pelagiske Producent Organisation. Velkommen til.

Christian Olesen (Danmarks Pelagiske Producent Organisation):
Tak for invitationen.

Jeg har fået til opgave at redegøre for, hvad det vil betyde for dansk fiskeri, hvis anbefalingerne i den demersale rapport gennemføres. Sådan står der i brevet.

Den opgave vil jeg forsøge at løse ved at fortælle om konsekvenserne af den nye regulering, som tidligere er blevet vedtaget og indført i det pelagiske fiskeri her inden for de sidste 3-4 år, ikke fordi det pelagiske og det demersale fiske ligner hinanden, tværtimod er de stort set i alle sammenhænge forskellige, og det er nødvendigt at skelne mellem de to, men fordi de erfaringer, vi har gjort i det pelagiske fiskeri, har været en del af grundlaget for de anbefalinger, som er indeholdt i rapporten, og fordi håbet og forventningen er, at man kan opnå de samme fordele i det demersale fiskeri, som vi har opnået i det pelagiske fiskeri.

I det pelagiske fiskeri har vi siden 1. januar 2003 haft en regulering ved IOK. For silde vedkommende er det relativt ren IOK, for makrel vedkommende er det desværre en IK, altså uden omsættelighed, uden overdragelighed. Vi ville ønske, at det var anderledes, men vi prøver på at få det bedste ud af ordningen.

Da Folketinget besluttede at indføre disse ordninger, var målsætningen en reduktion i antallet af fartøjer, en større indtjening i fiskeriet, større investeringer og en bedre udnyttelse af fangsterne. Det lykkedes. Der er sket en omfattende strukturtilpasning inden for det pelagiske segment, som bl.a. har betydet, at hvor der i udgangssituationen var 95 fartøjer, der deltog i fiskeriet efter sild, er der i dag kun 45, og heraf er der en række fartøjer, der har meget små kvoter i Limfjorden, så reelt er

det kun en 20-25 fartøjer, som virkelig deltager i sildefiskeriet.

De pelagiske fiskere er blevet glade. De har fået en regulering, som giver dem mulighed for planlægning og for at tage hånd om egen fremtid og tilværelse.

Nogle valgte deres frihed til at sælge. De er glade nu, for nu bestemmer de selv over deres tid, og i mange tilfælde har salget givet dem nogle økonomiske friheder, som de ikke havde tidligere.

Andre har valgt at udvikle. De har købt kvoter, og de har skabt sig et forretningsgrundlag, så de kan se fremtiden trygt i møde.

Nogle er gået så langt, at de har underskrevet ordrer om nybygninger, andre har valgt at starte med en tiltrængt fornyelse af flåden i form af import af nyere fartøjer fra udlandet, dels fra Norge, dels fra Skotland, hvor de i hvert fald fartøjsmæssigt er flere generationer foran os.

Men fælles for de pelagiske fiskere er, at de er glade og tilfredse, og selv om det ikke var alle, der på forhånd ønskede reguleringen, er de glade i dag.

Vi har opnået muligheden for at planlægge, og den er uendelig vigtig. Vi kan udarbejde en fangstplan for et helt kalenderår, og det kan ske uden at skulle indlægge usikkerheder, som stammer fra, hvor mange andre der mon vil deltage i fiskeriet. Nu kan planlægningen ske på et sikkert grundlag, man ved, hvilke mængder der må fiskes af de forskellige arter, og man kan selv bestemme, hvornår på året fiskeriet skal ske. Fiskerne kan planlægge fiskeriet ud fra egne præferencer, nogle vælger de tidspunkter, hvor priserne er højest, andre vælger ud fra fiskens tilgængelighed, nogle ud fra fangstpladserne, hvor tæt de er på havnene, andre lægger vægt på at holde ferie med familien, nogle planlægger fiskeriet i et samarbejde med aftagerne, og endelig er der nogle, der gør det ud fra helt andre kriterier, men fælles er det, at nu kan man sammensætte sin fangstplan, så den bedst passer til netop denne fisker og dette fartøj.

Der er sket en ændret geografisk fordeling af kvoterne

og af fartøjerne. Der er sket en samling. Vi har læst i aviserne, at i nogle havne er det gået frem, i andre er det gået tilbage. Jeg vil sige, at i det pelagiske fiskeri er det underordnet, hvilket bogstav der står i stævnen af skibet. Vi har på sildemarkedet en god håndfuld fabrikker, og der er alle mulige købere for ethvert fartøj, uanset om der står S,H,G eller E på fartøjet.

Et af de steder, vi har hørt meget om, er Esbjerg, som man siger er blevet meget hårdt ramt. Der har man en fabrik, ESSI, og vi har netop kunnet læse i avisen, at den aldrig er gået så godt som nu, for nu arbejder den på markedsvilkår - jeg ved ikke, om det er derfor - og køber fra de fartøjer, der vil lande. Så det er altså ikke en absolut nødvendighed, at der er mange fartøjer med i stævnen, som har kvoter.

På mandskabssiden har det aldrig været lettere at få mandskab på de pelagiske fartøjer. Tidligere var det næste umuligt at få danskere, vi var i udlandet og hente besætninger, i dag står de i kø for at komme med på de pelagiske både. Det skyldes selvfølgelig, at lønnen er god, men også og ikke mindst at arbejdsforholdene, miljøforholdene, sikkerhedsforholdene er i top i de pelagiske fartøjer, og det er de, fordi det nu har kunnet lade sig gøre at foretage nogle investeringer.

Unge fiskere hører man om, generationsskifte er også en ting, som nu kan foregå i det pelagiske fiskeri. Vi har en speciel ordning, hvor der kan gives støtte i form af ekstra sildekvote, hvis der sker optagelse af nye, yngre fiskere i ejerskredsen, og der kan vi se, at siden 2003 er der sket i hvert fald mindst 16 handler, hvor unge fiskere har købt sig ind i fartøjerne.

I perioden før IOK har jeg kun kendskab til, at der i de seneste 5 år er sket ét tilfælde af handel. Så det er altså blevet betydelig lettere for de unge at komme ind.

Man siger også, at hvis man ikke har fået kvote, så kommer man aldrig ind i fiskeriet. Vi har et eksempel fra Thyborøn, hvor en fisker, der tidligere var ren industrifisker, valgte at gå over i sildefiskeriet. Han fik

ingen sild i 2003, i dag har han den tredjestørste kvote og et af de største og nyeste fartøjer i flåden. Så det kan lade sig gøre.

Endelig om udsmid, som har været omtalt i dag, vil jeg blot sige, at det problem er stort set løst i sildefiskeriet, idet det kun er på den allersidste fangstrejse, der kan være et problem, og så kan vi løse det ved hjælp af den overdragelighed eller omsættelighed, som findes. Så hvis man har fået for mange sild i nettet, kan man købe kvote, så det matcher det, man har lov til.

Mange af de fordele, som vi har opnået i det pelagiske fiskeri, vil man også kunne opnå i det demersale, så derfor er min opfordring: Følg indstillingerne fra udvalget!

Formanden:

Tak til Christian Olesen. Så går vi over til spørgerne.

Jens Kirk (V):

Det, at I skulle opkøbe rationer, har det medført, at I har foretaget det, man kalder vanvittige investeringer? Har de ikke altid haft som grundlag, at de skulle kunne forrente sig?

Det, man påstår nu med FKA, er, at vi kommer til at skulle købe os til noget for ligesom at få lidt mere struktur i det. Har du indtryk af, at det vil medføre, at nogen vil sætte sig i en større gæld, end de ellers ville komme i?

Du tror på, at hvis vi man tager hensyn til unge atypiske, så får vi både kvalitetsforbedringer, og vi får en stor planlægningshorisont, og at det vil være afgørende for fremtiden i dansk fiskeri.

Christian Olesen:

Det er rigtigt, at inden for det pelagiske er der opkøbt store kvoter, og det er selvfølgelig et spørgsmål om temperament, om man synes, det er vanvittige investeringer, der er foretaget. Vi kan konstatere, at alle de, der har foretaget investeringerne, har overskud indtil nu, så helt

vanvittige har de ikke været. Det er meget store beløb, men det hænger altså sammen.

Vil gælden blive større end ellers, hvis der bliver indført FKA? Det vil den jo. Hvis man skal ud og købe andre fartøjer, så er det jo de færreste, der har pengene, så gælden vil stige, men til gengæld vil indtjeningsgrundlaget blive bedre, og rentabiliteten i det enkelte fartøj blive bedre, så relativt set vil det hele gå bedre, og dermed vil det være en bedre forretning for de fiskere.

Martin Lidegaard (RV) :

Du indledte netop med at sige, at der er meget stor forskel på det pelagiske og det demersale fiskeri. Jeg ved ikke, om du kan uddybe, hvor du tror, at fordelene vil slå igennem i det demersale fiskeri, og hvor de ikke vil. Det er selvfølgelig svært.

Helt konkret kunne jeg godt tænke mig at spørge: En af diskussionerne er om, hvor meget fartøjerne vil stige i værdi, hvis man indfører omsættelighed. Hvad er erfaringerne fra det pelagiske fiskeri dér i forhold til, hvis man om jeg så må sige bare beholder rettigheden?

Til allersidst: Mange af de fordele, I har fået i det pelagiske fiskere, bedre planlægning, mulighed for at fiske, når man vil, kunne de ikke simpelt hen være gennemført ved årsmængde?

Christian Olesen:

En af de største forskelle mellem det pelagiske fiskeri og det demersale fiskeri ligger nok i fangstsammensætningen, hvor det demersale fiskeri er kendetegnet ved, at man ikke er i stand til at søge nøjagtigt efter en enkelt art, men får et miks af arter, mens vi i det pelagiske er opsøgende og tager en art ad gangen.

Hvor meget vil bådene stige? Det er umuligt at svare på, men det er klart, at den kapitalisering, som jeg er helt enig med de tidligere talere om foregik for meget længe siden, nu bliver mere synliggjort og vil give en sikkerhed, og den

sikkerhed kommer man til at betale noget for i modsætning til tidligere, for da var den der ikke. Den sikkerhed koster penge, men om bådene stiger 10, 20, 50 eller 100 pct., kan jeg ikke sige.

Kan man opnå fordelene ved årsmængder? Ja, man kan opnå nogle af dem, men man kan ikke opnå dem alle sammen. Man kan ikke opnå den sikkerhed, det er, at man år efter år har den samme kvote, at man nøjagtigt ved, hvor stor en andel af kvoten man får. Når man som vores redere er ude at foretage investeringer på mellem 100 og 150 mio. kr., så er det ikke nok at have en planlægningshorisont på 1 år. Der skal man altså helst have 20 år, hvis det skal kunne lade sig gøre.

Det er der så nogle, der føler, at det har de nu, og det havde de ikke tidligere, så derfor er årsmængder ikke tilstrækkeligt.

Allan Niebuhr (KF):

Fødevarerministeren var i sit indlæg inde på, at der i forslaget ligger, at det er muligt for mindre både at opkøbe større både, men ikke den modsatte vej.

Det pelagiske fiskeri er jo kommet frem netop ved den modsatte model, nemlig ved opkøb af små både og derved blive større.

Jeg vil godt høre din vurdering af, hvilken betydning det indlæg har i ordningen, at det netop er de små både, der kan købe sig muligheder ved at købe de større både. Har du en mening om omsætteligheden?

Christian Olesen:

I det pelagiske fiskeri var det en nødvendighed, at de store både havde mulighed for at opkøbe, for de fangstfelter, som vi arbejder på, ligger så langt fra Danmark, at små både ikke har noget at gøre der. Vi fisker ude midt i Nordatlanten, vi fisker vest for Irland, og der kan små både ikke være med.

Er det en god idé at indføre en omvendt begrænsning, at små kan købe store, men ikke omvendt? Det er en politisk vurdering, om det er det man ønsker. Jeg ville synes som

økonom, at man bør lade det være markedsvilkårene, det vil sige, at det mest rentable fartøj køber det mindre rentable fartøj, og er det de små, er det godt, og er det ikke, så synes jeg måske, at det ville være forkert at vride økonomien i erhvervet.

Jens Peter Vernersen (S):

Det blev skitseret, at der var en 20-25 fartøjer, som virkelig deltager i fiskeriet. Hvis man overfører det til det øvrige fiskeri, som vi nu taler om med denne her rapport, der foreligger, hvor mange fartøjer vil der så være, der kommer til at deltage i fiskeriet og kan fiske de kvoter, vi har?

Christian Olesen:

Det er i sagens natur svært at svare på, men jeg har set en redegørelse fra Fiskeriøkonomisk Institut, hvor man ud fra en perfekt beregning siger, at vi kunne nøjes med den halve flåde i det demersale fiskeri. Sådan tror jeg ikke, det vil gå, for der vil altid være en vis træghed, men der vil helt sikkert forsvinde nogle af bådene. Det er nødvendigt, for vi har en overkapacitet, der er for mange om at dele for lidt, så det er den eneste rigtige vej.

Kristen Touborg (SF):

Hvis det er rigtigt, at fisk allerede er kapitaliseret i øjeblikket, så vil jeg godt have dig til at fortælle mig, hvorfor det så giver større sikkerhed at gennemføre det her, når I nu mener, at det allerede er kapitaliseret.

Det andet spørgsmål, jeg har, er: Du nævner en masse fordele, som den forsøgsordning, Folketinget har vedtaget for det pelagiske fiskeri, har givet. Ville de fordele ikke godt kunne været opnået uden at koble det samme med IOK? Jeg er med på det kapitalmæssige, det er jeg klar over giver en forskel, men kunne de ellers ikke være opnået?

Så vil jeg i den forbindelse spørge: Det er jo en forsøgsperiode, vi kører med, hvad er konsekvensen, hvis man nu ophæver den?

Christian Olesen:

Det første var kapitaliseringen. Det, som sker med det nye system, vil være, at man får en større sikkerhed for kvoten for år til år ved at have en fast tilknyttet kvoteandel. Den sikkerhed giver en højere værdi end den usikkerhed, som eksisterer i øjeblikket, hvor man er afhængig af, hvor mange andre der vil være med til at dele den lagkage, der er. Man ved ikke, om man kan blive mæt.

Kan man opnå de samme fordele uden IOK? Man kan opnå nogle af fordelene, men man kan ikke opnå dem alle. Jeg er ikke i tvivl om, at den absolut bedste løsning i det pelagiske fiskeri er rendyrket IOK. Kun der vil vi kunne opnå de absolutte fordele, der er, og udnytte vores danske kvoter bedst muligt.

Nu er det ikke en IOK-ordning, det er en anderledes ordning, hvor man forsøger at få så mange af de fordele, som man kan få fra IOK i det pelagiske, uden at have IOK i det demersale. Det kan jeg kun tilslutte mig.

Det sidste spørgsmål fik jeg ikke skrevet ned.

Formanden:

Tak til Christian Olesen.

Hvis jeg kigger på det her papir over tidsplanen, så skulle der kl. 10.50 være pause, og nu er klokken nøjagtig 10.50, og der bliver så også en pause. Det er jo i sig selv en fantastisk ting.

Udenfor skulle der stå et rullebord med kaffe og sodavand, der er ikke nogen af os, der har set det endnu, men det skulle være derude. Jeg siger det bare. Det er ikke altid, at tingene herinde fungerer, som de skal, men det skulle være derude. Hvis det er der, er man velkommen til at tage af det.

Så skal jeg lige sige, at Birger Rasmusen, Flemming Kristensen og Peter Sand Mortensen godt i pausen lige må bytte navneskilt med dem, der sidder ude til siden og skal holde foredrag her efter pausen, sådan at vi også får

mulighed for at se de tre oplægsholdere dybt i øjnene.

Værsgo, så er der pause.

Formanden:

Ja, så starter vi høringen igen.

Knud Andersen (Landsforeningen Levende Hav):

Jeg takker også, fordi Landsforeningen Levende Hav er blevet inviteret, og jeg håber, at vi alle er her for at redde det danske fiskeri.

Vi er her for at prøve at være med til at redde bredden i det danske fiskeri, redde, hvad man kan kalde den danske håndværkerfisker, så han får en chance fremover. Det er desværre min opfattelse, at der også er mange, der er her for at redde deres eget skind.

Der er ikke lang tid. Jeg vil prøve at tage tre hovedpointer op. Jeg vil prøve at belyse, at FKA udgør en grov uretfærdighed over for nogle fiskere, jeg vil prøve at belyse, at det her foretagende, der skal forceres igennem nu, er et forsøg på at camouflere en skandale, og jeg vil også prøve at belyse, at det her bliver døden for det mindre fiskeri, for håndværkerfiskeren og også for en god økonomisk og økologisk bæredygtig udvikling.

Jeg synes, at vi skal gå 1000 år tilbage, for i Danmark er der altså tradition for, at der er en fiskerbefolkning, som har en hævdvunden ret til at bjerge føden på havet. Man kan diskutere, hvem der ejer fisken, den ejer måske sig selv, men er der nogen, der ejer den, så er det fællesskabet, så er det os alle sammen. Fiskerbefolkningen har altså en ret til at søge føden der, og det er ikke bare fiskeskipperne, det er i høj grad også partsfiskerne, som har en interesse i det.

Det, man vil gøre nu, er, at man vil tage den ressource, som fiskerbefolkningen har vundet hævdpå, og forære den på et tilfældigt grundlag til nogle enkelte, der lige præcis har placeret sig i det øjeblikkelige smørhul.

Noget af det, der er galt med det her forslag, er, at

man går tilbage i historien, man har brugt det nye modeord historik; jeg havde ikke hørt det for 1 år siden. Man placerer de fremtidige kvotetildelinger eller kvoteforøring på baggrund af en historik i fiskeriet. Det gør man, uanset man ved, ministeren ved det, embedsmændene ved det, vi ved det alle, at fiskeriet i de sidste 5 år i høj grad har været afhængigt af, hvordan man kunne fuske sig til at få et større fiskeri, et bedre fiskeri.

En af de helt store skandaler i denne forbindelse er den ganske omfattende svindel med hestekræfterne. De motorer, der er i de store fartøjer, er større end dem, der står på papiret, det har vi i Landsforeningen Levende Hav igen og igen peget på, og når det gælder bundsløbende redskaber, så stiger fiskeriet proportionalt med antallet af hestekræfter, der bliver sluppet løs. Det er så baggrunden for tildelingerne i fremtiden.

Der har også, det ved vi alle, været vældige farvandsomskrivninger, fisk er skrevet på, hvor de slet ikke er fanget, og det giver nu fiskerirettigheder til nogle mennesker, som slet ikke har været i de nævnte farvand, mens de, der har været der tidligere og egentlig hører til der, kun får en meget lille del af kagen.

Så har der også været de ulovligheder med, at man har tilegnet sig fartøjer, som man har landet fisken i, sådan at man også på den måde har udbygget fiskerettighederne. Med hvad med de fiskere, som har været samvittighedsfulde, som har været ansvarlige, som har tilpasset deres fiskeri uden fusk efter det, der nu var? De står tilbage uden fiskerettigheder, og det medfører det her. Det er en grov uretfærdighed, vil jeg gerne gøre opmærksom på. Det skal i hvert fald ikke gøres med bind for øjnene.

Jeg har også nogle knubbede ord til de ministerielle embedsmænd, det vil jeg gerne sige. Jeg har igennem 25 år opdaget, hvordan embedsmændene har vaccineret skiftende fiskeriministre eller fødevareministre med, hvad de mente var den rigtige vej inden for fiskeriet. De har f.eks. igen og igen sagt, at trawlfiskeri var en velsignelse, selv om det er

enormt energiforbrugende. Selv om vi har store problemer med vores CO₂-kvote i Danmark, så er det alligevel det fiskeri, embedsmændene har banet vejen for hele tiden. Ministrene har lyttet, selv om det er fuldstændig tåbeligt.

Vi har søgt at nedbringe kapaciteten ved ophugning. Det er en god idé. I den tid, hvor vi har hugget op, vil jeg vurdere, at der er kommet ca. 50 splinternye, meget mere effektive trawlere ind i dansk fiskeri. Nogle af dem har været selvfinansierede, andre har været godt hjulpet af offentlig støtte. Samtidig med at man med den ene hånd giver støtte til at tage kapacitet ud, så bringer man med den anden hånd nye fartøjer ind, fartøjer, som enhver fisker kan se ikke har fiskerimuligheder ved lovligt fiskeri på det tidspunkt, de bliver sat i drift. Det har embedsmændene set på, det har man givet støtte til, det har man bakket op og jublet over fornyelse af fiskerflåden. De fartøjer har selvfølgelig tilkæmpet sig fiskeri, men de folk, der har sagt, at tiden ikke er til investeringer nu, der er ikke så mange fisk at fiske efter, vi venter lidt, vi klarer os med det, vi har, de bliver snydt med det her system.

Det er også sådan, at staten har en virkelig interesse i at få det her gennemført her og nu. Den virkelige interesse ligger i, at bankvæsenet og først og fremmest Fiskeribanken, som jo er statens, har vovet sig langt, langt, for langt ud med at give lån til fiskerfartøjerne. Det er simpelt hen en finansskandale, som der bør rulle hoveder for, men den bliver skjult med det her forslag. Det er et stort ansvar at skjule den slags ting.

En gammel fisker i Bønderup, som i øvrigt var centralforeningsformand for de østjyske fiskere, blev ved med at sige til mig, at fiskeriet har en naturlig mekanisme: når der ikke er fisk, holder folk op. Den mekanisme er sat ud af kraft, og det er en skandale.

Det her bliver døden for det mindre fiskeri, og det er også derfor, der er så stor modstand mod det, og jeg kan bare nævne sådan et lille eksempel: Forestil jer en fisker på Sejerø. Her har man jo levet af torskefiskeri, førhen var der

fantastisk mange torsk i Sejerørenden lige uden for øen, det var deres hovedfiskeri. Torsken forsvandt, men fiskerne dér valgte at tilpasse sig situation og fange skrubber, isinger, lidt rødtunger, og hvad der nu har været. Når torsken vender tilbage til Sejerørenden, så har de ingen fiskerirettigheder. Det er en skandale.

Formanden:

Tak til Knud Andersen. Vi går over til spørgsmål.

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt bede dig om at afklare lidt nærmere, i hvor stort omfang de ulovlige store motorer er anvendt, og måske først og fremmest komme med et forslag til, hvad vi skal gøre ved det. Det er indlysende, at det er et problem, hvis man får tildelt kvoter, som hviler på et ulovligt grundlag. Det kan retssystemet meget vanskeligt holde til.

Så vil jeg også godt have dig til at sige noget om skibe, der er udflagede.

Knud Andersen:

Landsforeningen Levende Hav har i årevis sagt det her, og det er noget alle ved, nemlig at der bliver taget skibe i brug, som har motorer, som ikke svarer til det, der står. Man har Søfartsstyrelsen til at kontrollere motorerne, Søfartsstyrelsen kigger på, hvad der står på skiltene, og når man vender tilbage til Fiskeridirektorat og Fødevarerministeriet, så henholder de sig til Søfartsstyrelsen, og sådan har man spillet pingpong hele tiden.

Levende Hav har bare lavet en skønsmæssig liste ved at gå ind i forskellige registre osv. og har sammenlignet med billeder af de fartøjer. Jeg tror, at det var 144 fartøjer, hvor vi sådan umiddelbart kunne se, at der var noget galt. Det drejer sig om fiskerifartøjer, som står til at have så små motorer i, at de dårligt nok kan slæbe sig selv, og så skal de ydermere slæbe kolossalt store skovle og trawl.

Det er sådan noget, der siger os, at der altså er noget galt, og det er klart, at jo tungere redskaber og jo større maskiner, desto mere går det ud over biodiversiteten i havet, desto mere går det ud over stenrevene, og desto mere går det i det her tilfælde ud over den lille håndværkerfisker, der fisker med passive redskaber. Passive redskaber er naturligvis fremtiden, når vi er inde i en global oliekrise. Det har vi prøvet at pege på i lang tid.

Noget af det, der er foregået i de senere år, er, at man har udflaget danske fiskerfartøjer. Jeg har hørt om fartøjer, der har lavet 20 mio. kr. på torsk i Nordsøen sidste år. Disse fartøjer, der vælger at forlade dansk fiskeri, vil efter denne her ordning stadig væk have rettigheder i det nye kvotesystem, som man vil introducere her. Det er bare ét eksempel på de store uretfærdigheder, der er. Disse fartøjer har ligget og presset dansk torskefiskeri. Hvor vi ikke har kunnet få adgang til at fange fiskene, har de ligget og presset det danske torskefiskeri med meget store muligheder, og nu skal de samtidig kunne sælge deres kvoteandele i det nye system.

Det er et eksempel på de uretfærdigheder, der er her. Derfor mener jeg også, at det, vi skal gøre, er, at vi selvfølgelig også skal gribe nogle af de gode muligheder, der er her, som Birger sagde, for et årssystem. Nogle af de gode intentioner, der er, skal vi selvfølgelig bibeholde, men vi skal se fremad. Vi skal ikke bygge det her op på historik. Det er en himmelråbende uretfærdighed, og det er kun til, for at nogle enkelte kan bjærge sig, mens den ansvarlige, bæredygtigt fiskende fisker bliver snydt.

Martin Lidegaard (RV) :

To spørgsmål:

Hvordan vurderer I risikoen for, at en del af de danske fiskekvoter i realiteten vil blive solgt til udlandet, altså f.eks. til hollandske fiskere, der vil købe rødspætter, og hvordan vil det i givet fald foregå?

Det andet spørgsmål er måske lige på kanten af det, men

det nåede vi ikke at få med:

Der var i det pelagiske fiskeri ca. 120 fiskere, der i sin tid søgte, og det endte jo så med ca. 45. Ved du noget om, hvad der blev af de resterende 70-80 stykket?

Knud Andersen:

Med hensyn til om fartøjskvoterne bliver solgt til udlandet, så tror jeg bestemt, at det vil blive aktuelt, medmindre man lige lodret forbyder det. Det er jo oplagt, at nogle af dem, der besidder meget store rødspættekvoter i Nordsøen, vil få den største pris, hvis de kan komme af med de kvoter til udenlandske fødevareregianter eller skippere, der repræsenterer dem.

Det er jo ikke sikkert, det kan lade sig gøre. Det kan jo være, der bliver sat nogle skotter ned, så det ikke kan lade sig gøre. Det er jo det, der er sket i andre lande, som Peter Sand Mortensen også nævnte. Det er i hvert fald noget, der skal indarbejdes.

Hvad var det sidste, du spurgte om?

Martin Lidegaard (RV):

Jeg spurgte, om du ved, hvad der er blevet af restgruppen, dem, der ikke kom med i det pelagiske fiskeri. Ved vi noget om det, for det bliver hele tiden brugt til sammenligning?

Knud Andersen:

Nå ja. Rundtom i havnene ligger jo fartøjer, som er lagt til kaj, og de er solgt til folk, i øvrigt ofte folk, der er højt placeret i fiskeriforeningernes bestyrelser, med henblik på at udnytte deres kvoteandele og få lagt dem sammen, når det her kommer.

Det virker, som om det her er en aftale, som egentlig allerede er lavet, og alle opererer, som om aftalen er i hus, og at vi har indført det her kvotesystem. Sådan virker det, og det er jo også derfor, at prisen nu stiger på fartøjerne.

Jeg tror, at en havn som Bønderup, hvor jeg har haft en stor del af mit liv, på sigt vil blive afviklet som

fiskerihavn. De mellemstore fartøjer, som bærer havnen, vil forsvinde. Så kan det godt være, der bliver nogle joller tilbage, men det er jo ikke nok til at bære en fiskerihavn.

Jens Peter Vernersen (S):

Hvad er det for nogle beløb, vi taler om for sådan et fartøj, som har fanget fisk i en periode tilbage i tiden? Hvor store vil man anslå, at disse beløb er? Er det i millionstørrelsen, og hvor mange millioner er det?

Hvad kan man dokumentere med hensyn til de der store motorer? Det har været fremme flere gange, og der har været stillet spørgsmål om det, uden at jeg synes, at det er sådan fuldt opklaret.

Knud Andersen:

Jeg er ikke den bedste til at sige, hvad prisniveauet kommet til at ligge på. Det tror jeg i virkeligheden at nogle af fiskeriforeningsfolkene bedre kan svare på, men der bliver talt om meget store beløb. Mange fiskere taler jo om, at hvis de skal fortsætte fiskeriet efter denne nyordning, så skal de ud og købe andre kvoteandele for at få nok til dem selv, fordi deres fiskerimuligheder i virkeligheden bliver reduceret ved den fordeling, der er kommet ud.

De siger alle, at beløbene er så store, at det vil de simpelt hen ikke gå ind i, hvis de er i en moden alder. Så det bliver betydelige beløb, men jeg bliver dig et mere nøje svar skyldig, for det er ikke mit bord, jeg er ikke økonom, men alle taler om nogle meget store beløb.

Det med motorkraften: Her har vi anmodet den ene minister efter den anden om at gå ind i det. Det er et råddent område inden for dansk fiskeri, og så er det jo bedre bare at være tavs, lade være med at foretage sig noget, sige, at det gør vi nok. Vores minister har lige lovet vores forening af se på det, men alle her, der er fiskere, ved jo godt, at det er tilfældet. Vi ved godt, hvad en 170-hestes-motor kan rykke, eller hvad en 299-hestes-motor kan rykke, og vi jo godt, at det er nøjagtig de samme

motorer, der i fabrikanternes lister står til at kunne yde det dobbelte og det tredobbelte, der sidder i.

Jeg mener, at det er let at gå til, hvis man vil, men jeg tror nemlig ikke, at man vil. Det er et område, hvor tingene er gledet. Det er ligesom et Bilkavarehus, der skal lovliggøres, kan man sige. Det er et sort område inden for dansk fiskeri, og det er et område, der har gjort, at dansk fiskeri ikke er økonomisk bæredygtigt, og det mener også er noget vi har forpligtet os til.

Formanden:

Tak til Knud Andersen. Jeg skal opfordre til, at man ikke går dybere ind i Bilkasagen. Så giver jeg professor Thomas Højrup mulighed for at få 5 minutter.

Thomas Højrup (professor):

Jeg skal forsøge ikke at gå ind i Bilkasagen, men i stedet for tale om fiskeri, og det vil gøre på baggrund af de ting, der er sagt i forvejen. Derfor vil jeg gå lidt mere specifikt til værks og sige, at når man læser rapporten, og det var den, vi blev bedt om at se på konsekvenserne af, så bærer den jo præg af ikke at være en rapport, hvori man har undersøgt forholdene og på det grundlag diskuteret sig frem til den mest hensigtsmæssige løsning af fiskeriets problemer. Den bærer præg af, at man er gået omvendt til værks. Man har haft en idé om, hvordan man kunne løse det, en ganske bestemt nøgle, og hvad der ellers så forklares, afhænger af den nøgle og den måde, man udformer den på. Det gør det jo vanskeligt for en kommentator som mig ligesom at forholde sig til, om de beskrivelser, der er i rapporten, nu også holder stik.

Med lad mig sige nogle ting til at starte med:

Først og fremmest er den ordning, man laver her, præget af, at man indfører et system, som er irreversibelt, som man altså ikke kan komme væk fra igen. Det vil sige, at man er nødt til at se på, hvilke konsekvenser det mere konkret har for de forskellige fiskeripolitiske målsætninger, at det er

svært at komme væk fra igen.

Jeg tror, det har to konsekvenser helt generelt. Den ene er, at det bliver svært at drive fiskeripolitik på en række konkrete emner, som jeg vil nævne om lidt, som man traditionelt gerne vil have lidt hånd i hanke med fra politisk hold.

Den anden hovedkonsekvens er, at man indfører en ordning, som betyder, at store interesser uden for erhvervet bliver direkte involveret i erhvervet.

Jeg kan tage det sidste først, for det er sådan set det enkleste. Forestil jer nu et erhverv, hvori hovedparten af produktionsfaktorerne ikke ejes af den enkelte virksomhed. Ved et generationsskifte i en moderne familie, hvor vi har en søn og en datter, en to-børns-familie, vil de to børn skulle dele arven, dvs. de f.eks. skal dele værdien af det skib, familien har haft. Hvis nu det skib skal repræsentere hele den fangstmængde, altså fartøjskvoteandelen, så skal de to børn dele værdien af den. Det vil sige, at ved hvert generationsskifte malkes der halvdelen af den produktive værdi ud af erhvervet. Vi kender mange andre erhverv, hvor det er tilfældet, og vi kender erhverv, hvor det ikke er tilfældet, og de er vidt forskelligt stillet.

I skal altså tage stilling til, om I vil indføre en sådan mekanisme i fiskerierhvervet. Vi har hidtil haft et fiskerierhverv domineret af partsfiskeri, som var uden den mekanisme, og det har givet det en kæmpe konkurrencefordel. Det var den første.

Den anden er dette med, hvilke politiske muligheder man har for konkret at få indflydelse på udviklingen i fiskeriet. Der er en række ting, som rapporten og ordningen ikke tager højde for, nemlig den store diskussion, om vi vil have partsfiskeri eller koncernfiskeri, altså fiskeriets struktur; om vi vil have et energitungt eller et energilet fiskeri, altså miljø og økonomi; om vi vil have værditilvækst pr. kilo fisk som det primære eller værditilvækst pr. investeret krone eller pr. brugt arbejdstime, det er meget vigtigt; om vi vil have et skånsomt fiskeri eller et hårdhændet fiskeri; om vi

vil have en volumenproduktion eller en højværdiproduktion; om vi vil give tilladelse til overinvesteringer, det vender jeg lige tilbage til om lidt, eller vi vil sørge for, at der er en økonomisk bæredygtighed i fiskeriet, det har noget at gøre med lånevilkår; om vi vil have en stor egenkapital eller en stor fremmed kapital i fiskeriet. Det er et helt afgørende spørgsmål for de fleste, der tænker politisk, om det pelagiske fiskeris erfaringer kan overføres til det demersale fiskeri.

I skal altså være indstillet på, at en række af de her spørgsmål ikke er spørgsmål, man tager direkte stilling til, hvis man indfører et sådant system. Derfor er de heller ikke med i rapporten, og derfor bliver det utrolig svært alene at kommentere rapporten.

Lad mig lige gå ned i investeringsforholdet. Der er 1 minut tilbage. Så lad mig meget kort sige: Det danske fiskeri kan man tale langt mere konkret om. Vi har et pelagisk fiskeri, og det er karakteriseret af, at man har store koncentrationer af fisk, som man kan fange rationelt med få fartøjer. Vi har et demersalt fiskeri, hvor fiskene er bredt ud over farvandet, og det derfor ikke på samme måde er rationelt at fange dem med nogle få store fartøjer, der skal mange mindre fartøjer til. Det er også det, de norske undersøgelser, som der er blevet henvist til, viser. I Norge er det sådan, når du vurderer tilvæksten pr. kilo, at jo mindre båd, jo større værditilvækst pr. kilo, og det skyldes, at der er højere pris på de mindre fartøjer, og at der er større omkostninger på de større fartøjer pr. kilo fisk. Det er en fantastisk vigtig pointe.

I Danmark har vi en stor pelagisk flåde, kæmpe succes, mange mennesker har trukket enorme kapitaler ud, da de har solgt. Lene Espersens far solgte »Lene Polaris« for - hvad var det? - 40 mio. kr. Hans AA solgte for - hvad var det? - 45 mio. kr. Altså, der er trukket kolossale kapitaler ud af fiskeriet, fordi kapital, der kapitaliseres, er sikkerhed, det er det, der er pointen.

Så har vi i Thyborøn en stor flåde liggende af dem fra

150-600 t. De er forgældede, de er forældede, bankerne vil ikke spytte flere penge i dem, det bliver værre og værre år for år med hvert nyt trawl, hver ny wire, olieregningerne kommer op på flere millioner kroner, der ikke er betalt. Den flåde skal der ses specifikt på, og den behøver ikke at tage resten af fiskeriet som gidsel, for ud over det så har vi fra 20 m ned til 14 m de havgående garn- og snurrevådsfartøjer, det er en fuldstændig anden situation med dem, og så har vi under 14 m kystfartøjerne, der dagligt lander fisk. Det er igen en helt anden situation.

Formanden:

Og så ringede formanden med klokken. Tak for indlægget. Jeg kan sige, at det ikke er alle spørgere, der kommer igennem i denne runde, også fordi taletiden er overskredet.

Jens Kirk (V):

Tak for indlægget.

Jeg mener, at da du snakkede miljø og højværdien, så tager du fejl. Det er mere eller mindre indlagt, og det vil der blive taget hensyn til, det er der i allerhøjeste grad taget hånd om.

Det næste er, at du siger, at vi vil koncentrere det, men jeg tror da, at du har kendskab til, at allerede nu er det sådan, at 237 både i de danske havne står for over 90 pct. af fangstmængderne, og at det er dem, der skal have en leveværdig måde også i fremtiden. Det er vi vel enige om.

Hvis du tror, at unge mennesker i fremtiden vil ligge med støvlerne på i en båd, tager du så ikke fejl? Skal der ikke mere til, hvis vi også skal have ungdommen og sikkerheden ind i flåden?

Thomas Højrup:

At det er situationen tvivler jeg på. Hvorfor holder vi liv i de forældede trawlere og har hugget en stor snurrevådsflåde op, som faktisk var et sundt og ønskværdigt fiskeri? Det er jo, fordi der er nogle, der har penge i klemme. Det er jo

fuldstændig ærligt at have penge klemme, men det betyder, at overlader du det til markedet, så får du investorer til at putte penge i de forkerte skibe.

Det kan godt være, at vi er enige om, hvad der er de gode skibe, men det er altså ikke nødvendigvis dem, der fremmes i et sådant system. Det er problemet, og derfor er det, at du kan tage til Thyborøn og se, at der ligger 30 af de trawlere, som du dårligt nok kan se malingen på, men de holdes i gang. Hvorfor skal resten af fiskeriet tages som gidsel for det?

Ud af de 237 kunne der være langt færre, og de, der blev tilbage, kunne have det bedre.

Så det der med støvlerne. Jeg kommer selv fra en fiskerby, hvor der er 20 både, der er også 20 skippere, de vil sælge den dag, vi får fartøjskvoteandele. De er ret velkonsoliderede, men de driver jo ligesom mange andre steder et fiskeri, som kone og børn ikke tør længere, for de er bange for at miste hus og hjem. Arvingerne og familien vil have dem til at trække sig ud.

Så er der i øvrigt 40 familier, det er dem, som er partsfiskere på bådene, som har part i redskaber og mandskaber, og de vil stå uden arbejdspladser. De bor ved siden af hinanden, og dem med bådene regner med at få 3-4 mio. kr. ud for hver båd. Så forestil dig et fiskerleje, hvor det er tilfældet, endda et fiskerleje med skånsom højværdiproduktion, hvor vi alle ville sige, at det var godt for et fiskerierhverv med høj eksportkvote, høj værditilvækst.

En sådan løsning er altså ikke så enkel, fordi det er sådan en abstrakt størrelse. I indfører et abstrakt princip uden at tage højde for alle de konkrete forskellige forhold i fiskeriet, og det burde I gøre. Det burde I virkelig bruge tid på, fordi det er en irreversibel ordning, I indfører.

Formanden:

Tak til Thomas Højrup. Jeg skal sådan pænt bede om lidt kortere svar. Det har noget at gøre med, at ellers kommer

spørgerne simpelt hen ikke til.

Martin Lidegaard (RV) :

Jeg vil bede dig om at uddybe den der norske undersøgelse og det med, hvordan man får flest arbejdspladser og bedst økonomi pr. kilo fisk, når vi nu har en begrænset ressource.

Så vil jeg spørge dig, hvordan du vurderer udsmidsproblematikken. Bliver udsmiddet større eller mindre, hvis vi indfører det her?

Thomas Højrup:

Den norske undersøgelse er af universitet i Tromsø, og det er folkene i bedriftsøkonomi, der har kigget på det. Det, de siger, er, at de vurderer ofte tilvæksten i forhold til investeret kapital, i forhold til arbejdskraft og i forhold til pr. kilo.

Det, der selvfølgelig er relevant for en region eller for et land, er, at man får mest muligt ud af den knappe ressource. Vi er jo ikke vant til sige, hvor meget vi får ud pr. stykke jord, men i fiskeriet er det faktisk en relevant problemstilling at spørge: Hvilken værdi får vi ud pr. kilo fisk, og når det er det regnestykke, de laver, og det er det, der har givet den store diskussion i Norge, så viser det sig faktisk, at næsten uanset fiskerityperne stiger værditilvæksten pr. kilo, når du går ned i båd størrelse.

Det er helt imod, hvad man tager som givet, som værende en kendsgerning, men det er en erfaring, som er gjort herhjemme. Nu skal jeg nok lade være at uddybe den for ikke at bruge mere tid.

Udsmidsproblemet tror jeg også man skal se meget konkret på, for udsmidsproblemet har jo at gøre med, om man har gang i et fiskeri, hvor der er en bifangst, som er stærkt begrænset. Derfor kan vi ikke bare tale generelt om, at de store har et stort udsmid, og at de små har et lille. Man er nødt til at se på, hvilke redskabformer der er tale om, hvilke fiskearter man driver fiskeriet på, og hvilke der kan fiskes sammen.

Generelt vil jeg nok sige, at med de fiskerimetoder, hvor de får en stor mængde fisk på dækket på en gang, som er klemt, og som har været i et trawl længe, går der meget mere død fisk ud, end der gør i et fiskeri, hvor du piller dem ud med hænderne. Det skal du i garnfiskeriet. Der skal du pille hver enkelt fisk ud, du skal smide dem ud med hænderne. Det koster tid.

Ved snurrevådsfiskeriet får du fisken om bord, og den har kun været berørt af våddet i meget kort tid, så den kommer levende på dækken, og du har meget nemt ved at sortere det, du ikke skal have med, mens det er levende.

De to fiskerier har en kæmpe fordel teknisk set i forhold til trawlfiskeriet.

Formanden:

Vi siger tak til Thomas Højrup for oplæg og besvarelse af spørgsmål, og så går vi videre til den næste oplægsholder.

Peder Andersen (Det Økonomiske Råd):

Jeg tror, vi alle sammen er klar over, at fiskeri er en økonomisk aktivitet, og at det er derfor, folk fisker, nemlig for at tjene penge.

Jeg tror også, det er vigtigt at få sagt, at fisk jo er en fælles ressource, og derfor er en eller anden form for regulering nødvendig. Man kan ikke skrue tiden tilbage til et ureguleret fiskeri, det ville jo skabe store, store problemer.

Det er også i det lys, jeg synes man skal se oplægget fra arbejdsgruppen, og der er med oplægget fra arbejdsgruppen lagt op til nogle, hvad jeg vil sige, vigtige ændringer i fiskeripolitikken for det demersale fiskeri. Min vurdering er, at følges de foreslåede ændringer vil det i fremtiden blive muligt at tilrettelægge fiskeriet på en langt mere hensigtsmæssig måde. Der bliver skabt et grundlag for at forbedre de deltagende fartøjers driftsøkonomi, altså rentabilitet. Det er også sandsynligt, at udsmid og ulovligt fiskeri vil blive reduceret. På nogle områder kan udsmiddet

marginalt stige, på andre områder vil det klart blive bedre, og det ulovlige fiskeri må vi alt andet lige anse for at blive bedre, når man ikke er så presset, ellers har vi jo at gøre med en befolkningsgruppe, som er anderledes end andre.

Der er således også ressourcemæssige fordele ved det her, både miljømæssige og rent bestandsmæssige. Så er spørgsmålet, som jeg har fået mange gange, og som jeg er sikker på også kommer til mig her, så jeg kan lige så godt tage det up front, om der er risiko for væsentlige kapitaliseringstendenser. Min vurdering er, at den næppe er stor.

Jeg tror, det er vigtigt her at holde fast på, at der er to gevinster, der kommer frem. Den ene er, at man får en sikkerhed, der gør, at långivere skal have mindre for at låne penge til fiskere. Den anden er den, der er omkostningsbestemt, den, der er knyttet til omkostninger, og der er det klart, at jo flere omkostningsgevinster, jo bedre fiskeriet kan tilrettelægges, vil det marginalt set i hvert fald give et potentiale for kapitalgevinster.

Vi ved ikke, hvor store de er, og man bliver jo skizofren her, for hvis det på den ene side lykkes at lave en omlægning, som er god, ja, så vil disse muligheder jo blive store. Hvis man på den anden side får nogle snærende reguleringer af mulighederne for at tilrettelægge fiskeriet på en effektiv måde, ja, så vil disse kapitaliseringstendenser blive små eller nærmest fraværende.

Så jeg vil bare sige til det, der er sagt: Ja, der vil være kapitaliseringsgevinster, men de kommer fra to komponenter, og det vigtige at holde fast på, og ministeren holdt også fast på det, er, at når vi får sikkerhed for, at man kan fiske, ja, så vil långivere ikke skulle have samme risikopræmie, det vil altså blive nemmere på den måde.

Hvad er min overordnede vurdering af det her? Det er, at der samlet set er samfundsøkonomiske gevinster ved at omlægge fra den nuværende regulering af det demersale til de ny reguleringer, der anbefales af arbejdsgruppen.

Jeg tror også, det er vigtigt i denne her diskussion,

hvad sammenligningsgrundlaget er. Hvad sammenligner vi med? Sammenligner vi med et ideal, vi har inde i hovedet? Jeg har som gammel fiskeriøkonom en meget, meget teoretisk idealmode. Dette er langt fra den ideale model. De enkelte fiskere, de enkelte grupper har forskellige ideale modeller inde i hovedet. Jeg tror, man skal glemme det, jeg tror, man skal tage fat i, hvad vi har foran os i forhold til det, der er de eksisterende vilkår i fiskeriet. Ud fra den betragtning mener jeg, at dette er et klart skridt i den rigtige retning.

Jeg vil sige, at hvis jeg sad som beslutningstager her, så ville jeg nok tilføje, og det gør jeg så for jer, at det imidlertid ikke er muligt på det foreliggende grundlag at give et sobert talmæssigt skøn over disse fordele.

Det er meget forståeligt med de rammer, der er for det her arbejde, så jeg vil bare anbefale, at man i det videre arbejde i den konkret udmøntning af det her forslag går ned og laver detailempiriske analyser, der kan være med til at belyse de spørgsmål, som på fortrinlig vis er rejst her i dag, nærmest hele vejen rundt om bordet. Det er jeg sikker på at de mennesker, der har arbejdet med det her, er i stand til at belyse. Men jeg tror, det er vigtigt at sige, at man skal have rammerne for at lave de mere konkrete analyser. Beslut rammerne, lav de detailanalyser og lav de justeringer, der er vigtige i forhold til det.

Omkring rammerne må jeg jo sige, at arbejdsgruppens rammer på side 31 i rapporten naturligt begrænser antallet af mulige forslag til omlægning af fiskerireguleringer. Vi har ikke åbnet hele bogen igen, vi har taget udgangspunkt i det eksisterende fiskeri, og derfor synes jeg, at arbejdsgruppens forslag må opfattes som en videreudvikling af eksisterende reguleringer, man kan måske kalde det justeringer, nogle vil kalde det væsentlige ændringer. Jeg tror, det sådan lidt afhænger af, hvor man kommer fra, det afhænger også af ens psyke, men frem for alt afhænger det nok af, at man er bange for, hvor det kunne gå hen.

Jeg har ikke arbejdet med det område så detaljeret i de senere år, men en del tilbage i tiden, men jeg synes faktisk,

man må sige, at forslagene inden for de her rammer faktisk er ganske væsentlige. Det er nogle væsentlige forslag, der kommer, jeg synes også, man må sige, og det er ikke så tit heller ikke i den institution, jeg kommer fra, at vi bruger sådanne ord som innovativ, kreativ og den slags. Det er næsten blevet modeord, men her mener jeg det faktisk positivt. Det er ganske udmærkede forslag, der er kommet, som gør det muligt efterfølgende at illustrere på de konkrete områder, hvad forskellen skal være, hvor man skal dreje på de små skruer, når I skal til at implementere det her system, hvilket jeg virkelig vil anbefale at I gør.

Forslagene afspejler den vanskelige balance mellem at forbedre udnyttelsen af Danmarks tildelte fiskekvoter og så opretholde et meget differentieret fiskeri, både hvad angår fartøjssammensætning, anvendte fangstmetoder, regionale forhold. Bemærk lige, at vi jo ikke sætter al anden form for fiskeriregulering ud af kraft her, vi har jo stadig væk alle de andre håndtag, man kan tage fat i, hvis det er det man vil gøre: selektivt fiskeri, andre former for beskyttelse. Det er jo ikke sådan, at når man gør det her, udelukker man alle andre former for reguleringsmæssige tiltag.

Den øgede fleksibilitet og dermed også øgede frihed til at tilrettelægge fiskeriet betyder jo, at det kan være vanskeligt at vurdere, hvilke ændringer der over en årrække vil ske i strukturerne af dansk fiskeri. Det afhænger simpelt hen for det første af, hvordan man i detaljer får lagt det her, og for det andet også af, hvordan fiskerne rent faktisk reagerer, hvor voldsomt de vil reagere, som Thomas var lidt inde på. Jeg tror slet ikke, det bliver nær så voldsomt, jeg tror ikke, det bliver markant, jeg tror, man ser en tilpasning, som man har set inden for andre områder.

Jeg har 1 sekund tilbage. Jeg vil bare sige, at jeg ikke er i tvivl om, at arbejdsgruppens forslag er et væsentligt skridt til at forbedre vilkårene for fiskerne. I forhold til de nuværende vilkår er det også min vurdering, at de nye rammer giver en række muligheder, som folk kan vælge eller vælge fra, vælge ind i forskellige typer, og det må også for

langt de fleste fiskere være en forbedret situation at komme ud for.

Dette udelukker ikke, at man kan finde en enkelt fisker, hvorom det gælder, at han havde ønsket, at man aldrig havde iværksat de tiltag, som jeg mener er helt nødvendige at iværksætte.

Formanden:

Tak til Peder Andersen. Så går vi over til spørgerækken.

Jens Peter Værnersen (S):

Er der noget at sige til, at når vi kan læse i avisen, at både Fiskeribanken og Jyske Bank siger, at der er tale om en kapitalisering, der sikrer, at de kan få deres tilgodehavender ind, får vi også den opfattelse? Det har været sagt meget, meget tydeligt, og der er måske heller ikke noget at sige til, at når så stærke kræfter som dem, der udtaler sig fra Fiskeribanken, siger det på den måde, så er det, fordi de vil have deres penge ind på de der 30 fartøjer i Thyborøn, der blev nævnt ligger deroppe og ikke er ude at fiske.

Spørgsmålet er jo så, om det er forretningsmæssigt rimeligt, at man skal løse deres problemer her ved at sætte hele fiskeriet på spil, som der er tale om. Det synes jeg i hvert fald nok man kan være noget i tvivl om.

Peder Andersen:

Lad mig starte bagfra. Jeg synes ikke, man sætter dansk fiskeri på spil her. Jeg synes faktisk, man giver det en håndsrækning til at lave nogle tilpasninger, som har en mere langsigtet struktur.

Jeg vil godt gentage, at man kan lave mange former for tilpassede modeller, hvis der er særlige vilkår på Bornholm eller særlige vilkår andre steder, men jo mere detaljeret man laver de her ting, jo mere man låser dem fast i segmenter, jo mindre bliver den overordnede gevinst ved at få lavet de her ting.

Til det konkrete spørgsmål: Hvis jeg ikke skal refereres nogen steder for det her, så vil jeg sige, at enhver million, man kan få hjem som bankmand, vil være herlig, og den opfattelse vil formanden for Fiskeribanken formentlig også have. Jeg tror ikke på disse store kapitaliseringer, men vi ved det ikke - vel? - og man må jo også sige, at hvis der er nogle gevinster at hente for dem, der forlader fiskeriet, ved at bruge de her metoder, så er det vel også i et samfund som det danske ok, at man betaler, hvad man har af andel i en ordning. Det er vel rimeligt, det er vel trods alt den måde, vi alle sammen tænker på.

Formanden:

Ja, og så skal jeg lige sige til referenten, at det, vedkommende lige hørte på båndet, ikke skal skrives ned, når der laves referat. Så er det givet videre.

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge om en enkelt lille detalje i det her.

De her fartøjskvoter skal jo baseres på en historik, hvor jeg synes, at hver gang jeg snakker med nogen om det, så fremgår det mere og mere indlysende, at den historik er rimelig fiktiv.

Giver det ikke nogen problemer også for en økonom, at man baserer det på den måde?

Peder Andersen:

Der er to ting. Den første er, hvordan systemet kommer til at virke ud fra sådan nogle effektivitetsbetragtninger, altså tilpasning af fiskeriet, og der kan man jo, hvis man er lidt grov, sige, at det næsten er lige meget, hvordan I smider de der kvoter ud til fiskerne, for de vil tilpasse sig det og løbende købe og sælge, så det tilpasser sig.

Det, der er det helt afgørende her, er det, som nogle af jer har været inde på, nemlig om det er retfærdigt, om man får givet kvoterne til dem, som ud fra en retfærdighedsbetragtning historisk eller sådan noget er dem,

der skal have dem. Der må man vel sige, og det tror jeg er erfaringerne fra hele verden rundt, at man altid vil bygge på en eller anden form for historik. Der vil være en række tilfælde, hvor man vil sige, at vedkommende slet ikke har været i fiskeriet i de der år. Skulle man gå ind og lave nogle undtagelsesbestemmelser? Her er nogle, som har haft nogle særlig gode år eller nogle særlig dårlige år. Skulle vi lave justeringer?

Til det er der bare at sige, at det er der ikke noget fagøkonomisk svar på. Det er i høj grad et politisk valg om, hvem der skal have disse her rettigheder og dermed den potentielle gevinst ved at kunne afhænde eller bruge kvoterne i forbindelse med salg.

Jeg synes ud fra den viden, man har, at det at bruge 1 år eller 2 år vil være for lidt, det at bruge 10 år vil være for meget, og der er også en række tekniske forhold. Om man så bruger 4 år eller 6 år og tager de bedste og de dårligste væk, er det, man nærmer sig, i hvert fald det meste forståelige.

Så kunne man jo give en regel om, at hvis der var helt særlige forhold, der gjorde sig gældende for nogle, så ville man udelukke de der 2-3 cases, som vi føler er helt urimelige, og hvis der er nogle, der har været syge i 3 år og derfor ikke har fisket, men ellers skulle have en kvote, så kunne man håndtere det ved at have en reservepulje.

Det er jo få sager, når det kommer til stykket. Det er besværligt, embedsmændene vil ikke være glade for det, jeg siger, men det er ikke det, der er det afgørende. Det afgørende er at tage 3-6 år, finde ud af, hvad I vil, tage det bedste og det dårligste væk, finde et gennemsnit og så lave nogle simple tilpasninger til de der særlig outrerede eksempler.

Formanden:

Hvis Peder Andersen lover, at det næste svar bliver lidt kortere, så tager jeg en spørger mere ind.

Kristen Touborg (SF):

Jeg synes nok, at din fremlægning og dine vurderinger er noget teoretiske, så jeg vil godt prøve, om jeg ikke kunne få det lidt mere ind under en praktisk vinkel.

Jeg vil egentlig godt fortsætte med spørgsmål om historik, for som politiker er jeg altså nødt til at skulle længere ned i retfærd end det, du synes at have behov for. Jeg har bestemt svært ved at holde til at gå ud og møde fiskerne i Hvide Sande, som kan fortælle mig, at det altså er møguretfærdigt, at forbryderne bliver belønnet, og de lovlydige bliver straffet, hvis det nu er det, de siger.

Jeg vil godt i den forbindelse gøre opmærksom på, at der jo netop fra Hvide Sande er afleveret en underskriftsindsamling om, at man faktisk er imod det. Det tror jeg er på grund af det med retfærden, så jeg vil godt bede dig om at gå nok så tæt ind på, om du kunne præcisere, hvad det egentlig er, man skal gøre. Vi har hørt en række ting om, hvad det er, der er galt i det her.

Sagen er jo, at det her aldrig kan gøres om. Jeg synes måske, at det i virkeligheden er det værste i det her, at begår vi en kæmpe brøler her, kan det ikke laves om, der er kun ét skud i bøssen, og det er et problem.

Peder Andersen:

Der er ikke et fagligt, solidt, sobert svar på dit spørgsmål, fordi det i høj grad er et spørgsmål om fordeling, og politikere er jo vant til at håndtere fordelingsspørgsmål.

Når du så alligevel presser mig, så vil jeg sige, at man kan konstatere, at de mest ulovlige, dem, der har begået de største ulovligheder i fiskeriet, i hvert fald ikke får noget ud af den del af det, for det er jo ikke registreret, kære venner. Det må man i hvert fald konstatere.

Om dem, der så på anden vis har fået omdøbt, holdt baptistfest for nogle arter osv., kan man vel sige, at de næppe på det tidspunkt, hvor de har begået den slags ulovligheder, har gjort det med henblik på, i den tro, at det var noget, der gav dem særlige rettigheder, når de engang

skulle have deres kvoteandel.

Jeg kan i hvert fald sige, at der tror jeg ikke det store problem er. Det, der selvfølgelig er problemet, er, at når man kommer helt ud til Hvide Sande, hvor jeg selv har fisket i en del år, så er det klart, at så kender naboerne hinanden så godt, at de selvfølgelig godt kan se, at nogle i den fordeling, der foregår inde i Fødevarerdirektoratet, ser ud til at være blevet lidt forfordelt.

Så skal I bare være opmærksomme på, hvad det så er, der sker her. Det er jo altså kun forskellene, de skal betale for, eventuelt lave justeringer i en handel. Det kan godt ske, de skriger og råber op, men altså kære politikere: I laver mange ting, hvor uretfærdighederne efter min bedste overbevisning kan opfattes som væsentlig større end det, der sker her.

Formanden:

Selv om det sidste svar kunne give anledning til jubel og måske også noget andet, så må man vente med det, til man kommer ud på gangen.

Denne høring har været interessant, og det kan jeg sige på hele Fødevarerudvalgets vegne. Det har også været interessant, at mennesker med så forskellige synspunkter, og det må vi jo konstatere at der har været, egentlig har kunnet være herinde, men mest imponeret er jeg, når jeg ved, at det er et område, hvor der er store divergerende synspunkter, af tilhørerne, der har kunnet forholde sig fuldstændig tavse uden nogen forsøg på at bryde ind. Det skal I have stor ros for, det er ikke hver dag, man oplever det, når man er samlet til sådan noget som her.

Der bliver så udarbejdet et referat af denne høring, og jeg må indrømme, at alt kommer med. Det kommer så ud på nettet på et tidspunkt og så kan man læse, hvad der er foregået på høringen.

Stor tak til oplægsholderne, stor tak til Fødevarerudvalgets medlemmer for nogle konstruktive og gode spørgsmål og tak, fordi I var med til at overholde

tidsplanen, tak til tilhørerne endnu en gang for god ro og orden. Tak til pressen; det skal jeg måske først sige i morgen, når jeg har læst referatet fra mødet, men jeg siger det alligevel på forhånd.

Til allersidst går jeg uden mikrofon i hånden ned og giver hver oplægsholder, vi har købt en lidt ekstra kvote ind, to flasker rødvin, som de kan tage med hjem og nyde i aften, og det håber jeg så I vil hygge med. Det er fra hele Fødevareudvalget, I får dem, vi har haft sådan en lille indsamling.

Tak for i dag, kom godt hjem.